

Transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci

Michaela Hrabalová

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Michaela HRABALOVÁ
Studijní program: B 6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná ekonomika a správa

Téma práce: Transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci

Zásady pro vypracování:

- 1. Prostudujte dostupnou literaturu k dané problematice.**
- 2. Definujte pojem transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci.**
- 3. Charakterizujte činnost Centra sociálních služeb Kojetín.**
- 4. Zpracujte horizontální finanční analýzu v letech 2006 před transformací až po rok 2008 po transformaci.**
- 5. Definujte výsledky analýzy a proveďte srovnání hospodaření před a po transformaci.**

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

[1] JARAJDOVÁ, H., ŠELEŠOVSKÝ, J. Účetnictví, daně, audit a financování územních samosprávných celků a organizací neziskového sektoru. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004. 132 s. ISBN 80-210-3583-8.

[2] MACKOVČIAKOVÁ, A., POKÚPKOVÁ, D., MORÁVEK, Z. Příspěvkové organizace. Praha : ASPI, 2006. 292 s. ISBN 80-7357-191-9.

[3] MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K., TÉGL, P. Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC. Olomouc : ANAG, 2009. 151 s. ISBN 978-80-7263-546-7.

[4] OTRUSINOVÁ, M. Hospodaření nepodnikatelských organizací. Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2009. 132 s. ISBN 978-80-7318-789-7.

[5] PODHORSKÝ, J., SVOBODOVÁ, J. Praktický průvodce vnitřními směrnici pro organizační složku státu, územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a ostatní nevýdělečné organizace. Olomouc : ANAG, 2002. 191 s. ISBN 80-7263-132-2.

Vedoucí bakalářské práce:

**Ing. Dušan Laboň
EXT.**

Datum zadání bakalářské práce:

9. října 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

11. prosince 2009

Ve Zlíně dne 6. listopadu 2009

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

Ing. Hana Šedová, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně dne 6. 11. 2009

Stachová Michala .....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Předmětem bakalářské práce „Transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci“ je zpracování analýzy hospodaření poskytovatele sociálních služeb v průběhu jeho transformace z organizační složky města na příspěvkovou organizaci. Bakalářská práce se pomocí dosažených výsledků pokusí prokázat správnost zvoleného řešení. Pro bakalářskou práci byly použity údaje organizační složky města Kojetín a údaje příspěvkové organizace Centra sociálních služeb Kojetín.

Klíčová slova: sociální služby, pečovatelská služba, organizační složka města, příspěvková organizace, transformace, analýza hospodaření

ABSTRACT

The subject of the Bachelor thesis: “Transformation of the municipal organizational section into the allowance organization“ is processing the analysis of social services provider’s management during its transformation from municipal organizational section into the allowance organization. Bachelor thesis try to use the results to prove the correctness of the solution. For bachelor thesis were used the data of organizational section of the city of Kojetín and the data of allowance organization of Social Services Centre Kojetín.

Keywords: social services, community care service, organizational section of the city, allowance organization, transformation, economy analysis

Se studiem je to jak s veslováním proti proudu.
Přestanete-li veslovat, nejenže zůstanete stát,
ale jste strhávání zpět.

(Čínské přísloví)

Na tomto místě bych ráda poděkovala především panu Ing. Dušanu Laboňovi, za jeho čas, ochotu a cenné rady při vedení mé bakalářské práce. Dále patří můj dík paní Bc. Blance Laboňové, ředitelce Centra sociálních služeb Kojetín, za odborné rady během praxe. Moje poděkování patří také Ing. Haně Šedové, za rady při konzultacích. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat rodině, která mě při psaní bakalářské práce podporovala.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 SOCIÁLNÍ SLUŽBY	14
1.1 ZÁKLADNÍ DRUHY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	15
1.2 FORMY POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	16
1.3 PŮSOBNOST V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	16
1.4 POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	17
1.5 REGISTRACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	18
1.6 FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	18
1.7 PEČOVATELSKÁ SLUŽBA A OKRUH PRACOVNÍKŮ VYKONÁVAJÍCÍCH TUTO SLUŽBU	19
2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ORGANIZAČNÍ SLOŽKY ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU	20
2.1 VZNIK ORGANIZAČNÍ SLOŽKY ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU	21
2.2 HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU	21
2.3 ZŘIZOVACÍ LISTINA ORGANIZAČNÍ SLOŽKY ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU	22
3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	23
3.1 ZŘÍZENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	24
3.2 ZÁKLADNÍ VZTAHY PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE KE SVÉMU ZŘIZOVATELI	24
3.3 ÚČETNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ	25
3.4 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ	25
3.4.1 Rezervní fond	26
3.4.2 Investiční fond	26
3.4.3 Fond odměn	26
3.4.4 Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)	26
3.5 NEJPODSTATNĚJŠÍ ROZDÍLY MEZI PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACÍ A ORGANIZAČNÍ SLOŽKOU	27
4 DEFINICE POJMU TRANSFORMACE ORGANIZAČNÍ SLOŽKY MĚSTA POSKYTUJÍCÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY NA PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI	28
5 FINANČNÍ ANALÝZA	30
5.1 PODSTATA FINANČNÍ ANALÝZY	30
5.2 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	31
5.3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	31
5.4 ÚČETNÍ ZDROJE PRO FINANČNÍ ANALÝZU	31
5.5 ČLENĚNÍ FINANČNÍ ANALÝZY	32
5.6 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	33
5.6.1 Časové srovnání	33
5.6.2 Prostorové srovnání	33

5.7	MODERNÍ METODY FINANČNÍ ANALÝZY	34
II	ANALYTICKÁ ČÁST	35
6	CHARAKTERISTIKA CENTRA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB KOJETÍN.....	36
6.1	HISTORIE A SOUČASNOST	37
6.2	POSÍLÁNÍ, CÍLE A CÍLOVÁ SKUPINA CENTRA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB KOJETÍN.....	37
6.3	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA CENTRA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB KOJETÍN	38
6.4	VÝVOJ PERSONÁLNÍHO ZAJIŠTĚNÍ.....	39
6.5	VÝVOJ POČTU KLIENTŮ V JEDNOTLIVÝCH LETECH	40
6.6	ZHODNOCENÍ PROJEKTU MODERNIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PŘED A PO TRANSFORMACI	41
7	TRANSFORMACE ORGANIZAČNÍ SLOŽKY MĚSTA NA PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI, SESTAVENÍ VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	45
7.1	TRANSFORMACE HODNOT ROKU 2006.....	47
7.2	SESTAVENÍ VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY ROKU 2006.....	49
7.3	ZHODNOCENÍ ROKU 2006 DLE VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	50
7.4	TRANSFORMACE HODNOT ROKU 2007	50
7.5	SESTAVENÍ VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY ROKU 2007	52
7.6	ZHODNOCENÍ ROKU 2007 DLE VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	53
7.7	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ROKU 2008	54
7.8	ZHODNOCENÍ ROKU 2008 DLE VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	55
8	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ	56
8.1	ZHODNOCENÍ NÁKLADOVÝCH POLOŽEK VÝKAZŮ ZISKU A ZTRÁTY	56
8.1.1	Zhodnocení.....	57
8.2	ZHODNOCENÍ VÝNOSOVÝCH POLOŽEK VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	59
8.2.1	Zhodnocení.....	60
8.3	ZHODNOCENÍ VYBRANÝCH NÁKLADOVÝCH POLOŽEK	61
8.3.1	Účet 521 – mzdové náklady	61
8.3.2	Průměrné náklady na jednoho pracovníka	62
8.3.3	Zhodnocení.....	63
8.4	ZHODNOCENÍ VYBRANÝCH VÝNOSOVÝCH POLOŽEK.....	64
8.4.1	Účet 691 – Provozní dotace	64
8.4.2	Průměrné výnosy na jednoho pracovníka	65
8.4.3	Zhodnocení.....	66
8.5	ZHODNOCENÍ DOSAŽENÝCH HOSPODÁŘSKÝCH VÝSLEDKŮ	67
8.5.1	Zhodnocení.....	68
9	DOPORUČENÍ.....	69
	ZÁVĚR	71
	RESUMÉ	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ	77
	SEZNAM GRAFŮ	78

SEZNAM TABULEK.....	79
SEZNAM PŘÍLOH.....	80

ÚVOD

„Každý z nás se dostává během svého života do obtížných situací, některé z nich nedokáže řešit bez pomoci druhých. V této chvíli pak může potřebovat sociální službu. Sociální služby existují proto, aby pomáhaly lidem udržet si své místo ve společnosti a aby je chránily před sociálním vyloučením. Sociální služby by v maximálním možném rozsahu měly lidem pomáhat žít běžným životem.“

Bílá kniha v sociálních službách

Téma bakalářské práce Transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci zachycuje přeměnu organizační složky města, pod názvem Pečovatelská služba Kojetín, na příspěvkovou organizaci Centrum sociálních služeb Kojetín.

Primárním cílem bakalářské práce je prokázat, že přeměna organizační složky města na příspěvkovou organizaci byl pro město krok správným směrem. Pomocí zvolené formy transformace a prostředků analýzy hospodaření bude poukázáno na změnu účetních položek ve vybraných letech a bude provedeno vyhodnocení dosažených hospodářských výsledků jednotlivých let.

Sekundárním cílem bakalářské práce je zdůraznit význam sociálních služeb v dnešní době, protože význam sociálních služeb stále roste. Obecně se zaměřit na základní rysy organizačních složek a příspěvkových organizací.

V teoretické části chci objasnit pojmy, jako jsou sociální služby, pečovatelská služba, dále také cíle a funkce sociálních služeb. Charakterizovat organizační složky a příspěvkové organizace, vysvětlit zvolenou formu transformace z organizační složky města na příspěvkovou organizaci a popsat zvolené metody analýzy hospodaření.

V analytické části chci představit příspěvkovou organizaci Centrum sociálních služeb Kojetín a přiblížit historii i současnost této organizace, popsat organizační strukturu. Dále chci provést zvolenou transformaci údajů hospodaření organizační složky města do podoby srovnatelných údajů příspěvkové organizace. Následuje zpracování zvolených metod analýzy hospodaření v jednotlivých letech 2006 - 2008, vyhodnocení dosažených výsledků.

Pro zpracování bakalářské práce bylo potřeba prostudovat dostupnou literaturu, zajistit interní údaje Městského úřadu Kojetín, Pečovatelské služby města Kojetín, organizační složky a Centra sociálních služeb Kojetín, příspěvkové organizace, která byla zřízena Městem Kojetín. Po získání těchto dat a jejich transformaci byla provedena analýza a vysloveny závěry.

Výsledkem by měla být bakalářská práce, která prokáže skutečnost, že transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci byla významným krokem ke zkvalitnění poskytování sociálních služeb.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Sociální služby definuje zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, který nabyl účinnosti 1. 1. 2007 a přinesl zásadní změny do oblasti sociálních služeb. Sociální zákon definuje sociální služby jako činnost nebo soubor činností, které zajišťují pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Změny spočívají jak v novém pojetí samotných sociálních služeb, jejich forem, druhů a podmínek poskytování, tak i v novém přístupu k finančnímu zajištění osob, které pomoc v nepříznivé životní situaci potřebují. Těmto osobám je určena nová dávka – tzv. příspěvek na péči poskytovaný k zajištění potřebné pomoci zejména prostřednictvím služeb sociální péče, ať již poskytovaných v domácím prostředí osob nebo v zařízení sociálních služeb. [1] [2]

Hlavním posláním zákona o sociálních službách je ochrana práv a oprávněných zájmů lidí, kteří jsou v jejich prosazování oslabeni z důvodu zdravotního postižení, věku či nepříznivé životní situace, pro životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností nebo z jiných vážných důvodů. [1]

Zákon o sociálních službách upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

Rozsah, forma podpory a pomoci poskytované prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob. Pomoc musí vycházet z potřeb osob, musí působit aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je, posilovat jejich sociální začlenění.

Pomocí sociálních služeb je zajišťována péče o vlastní osobu, poskytnutí ubytování a stravování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informací, zprostředkování styku se společenským a sociálním prostředím, psychoterapie a pomoc při prosazování zájmů a práv.

Cílem sociálních služeb je podpora rozvoje nebo alespoň pomoci zachovat současnou soběstačnost jedince, zachovat nebo obnovit původní životní styl, rozvíjet schopnosti a dovednosti, napomoci vést samostatný život, snížit sociální a zdravotní rizika spojená se životním stylem uživatelů.

Mezi základní činnosti sociálních služeb patří: základní sociální poradenství, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování nebo alespoň pomoc při zajištění ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, vzdělávací a aktivizační činnost, výchovná činnost, umožnění styku se společenským životem a jiné.

Z dalších činností jsou to tzv. fakultativní činnosti, které nejsou zákonem o sociálních službách stanoveny. Jsou to činnosti, které jsou prováděny nad rámec základních činností. Jsou to činnosti jako doprava do institucí a zpět, pedikúra, kadeřnictví, doprovod na vyšetření, atd. [2]

1.1 Základní druhy sociálních služeb

Sociální poradenství

Poradenství znamená v obecném smyslu výměnu informací mezi poradcem a příjemcem. Sociální poradenství má specifické postavení v celém systému sociálních služeb. Může být poskytováno ve dvou formách – jako základní sociální poradenství nebo jako odborné sociální poradenství. Stěžejní zásadou zákona o sociálních službách je bezplatné poskytování základního sociálního poradenství, které je obsaženo ve všech druzích sociálních služeb jako činnost, kterou jsou všichni poskytovatelé sociálních služeb povinni vždy zajistit.

Základním sociálním poradenstvím se rozumí poskytování potřebných informací o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo o způsobech jejího předcházení.

Odborné sociální poradenství se zaměřuje na specifické potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob (poradny pro seniory, rodinné a manželské poradny atd.)

Služby sociální péče

Služby sociální péče zahrnují takové druhy sociálních služeb, které napomáhají osobám zajistit jejich psychickou i fyzickou soběstačnost. Jsou určeny osobám, které již nepotřebují akutní zdravotní péči, ale nejsou natolik soběstační, že potřebují pomoc druhé osoby při vykonávání každodenních úkonů. Služby sociální péče se poskytují jak v domácím prostředí osob, tak i v zařízení sociálních služeb.

Cílem služeb sociální péče je umožnit osobám, v co nejvyšší možné míře, zapojit se do běžného života nebo jim zajistit důstojné prostředí a zacházení v případech, kdy to jejich nepříznivá sociální situace vyžaduje.

Služby sociální prevence

Služby sociální prevence se zaměřují na osoby, jejichž nepříznivá sociální situace je způsobena krizovou sociální situací, životními návyky a způsobem života vedoucím ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňujícím prostředím.

Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a zabránit tak jejich sociálnímu vyloučení a zároveň chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích sociálních jevů. [1] [2]

1.2 Formy poskytování sociálních služeb

Zákon o sociálních službách rozlišuje tři formy poskytování sociálních služeb:

- Pobytové služby – jde o poskytnutí ubytování v zařízeních sociálních služeb, např. domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem a podobné.
- Ambulantní služby – jde o služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena, např. centra denních služeb, sociálně terapeutické dílny.
- Terénní služby – jde o služby poskytované v přirozeném domácím prostředí, tj. kde člověk bydlí, např. pečovatelská služba, osobní asistence a jiné. [2]

1.3 Působnost v oblasti sociálních služeb

Podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách státní správu vykonávají:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV),
- krajské úřady,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností¹,
- okresní správy sociálního zajištění (OSSZ).

---

¹ Obce s rozšířenou působností - jsou mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými úřady a obecními úřady. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností mají oproti ostatním obecním úřadům některé oblasti působnosti navíc, a to nejen pro svůj vlastní, základní správní obvod, ale zpravidla i pro další obce v okolí. [3]

Výkon působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů je výkonem přenesené působnosti². [2]

1.4 Poskytovatelé sociálních služeb

Poskytovateli sociálních služeb jsou při splnění podmínek stanovených zákonem o sociálních službách:

- územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby,
- další právnické osoby,
- fyzické osoby,
- ministerstvo a jím zřízené organizační složky státu.

Poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni:

- zajišťovat dostupnost informací o druhu, místě, cílech, okruhu osob, o kapacitě poskytovaných sociálních služeb a o způsobu poskytování sociálních služeb,
- informovat zájemce o sociální službu o všech povinnostech, které by pro něj byly zavazující po uzavření smlouvy o poskytování sociálních služeb, o způsobu poskytování sociálních služeb a o úhradách za tyto služby,
- vytvářet takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociální služby, naplňovat jejich lidská i občanská práva, a která zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy poskytovatele sociálních služeb,
- zpracovat vnitřní pravidla zajištění poskytované sociální služby,
- vést evidenci žadatelů o sociální službu, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby,
- dodržovat standardy kvality sociálních služeb. [2]

---

² Přenesená působnost – je oprávnění orgánu vykonávat státní správu v rozsahu stanoveném zákonem [4]

1.5 Registrace poskytovatelů sociálních služeb

Sociální služby lze podle zákona o sociálních službách poskytovat jen na základě oprávnění poskytování sociálních služeb. Toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. O registraci rozhoduje příslušný krajský úřad, v případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je ministerstvo, pak rozhoduje o registraci toto ministerstvo.

Krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb, do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci. Registr je veden v listinné a elektronické podobě. Krajský úřad je správcem listinné podoby registru a zpracovatelem elektronické podoby registru. Ministerstvo práce a sociálních věcí je správcem elektronické podoby registru. [2]

1.6 Financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb lze charakterizovat jako vícezdrojové. Nejvýznamnějšími zdroji jsou dotace z MPSV, dále pak příspěvky od zřizovatelů organizací poskytující sociální služby a úhrady od uživatelů sociálních služeb (úhrady uživatelů jsou upraveny zákonem o sociálních službách a prováděcí vyhláškou – některé služby se poskytují za částečnou úhradu, další jsou ze zákona poskytovány bez úhrady). Dalšími méně významnými zdroji jsou platby zdravotních pojišťoven, dary od sponzorů, nadací apod.

Sociální služby jsou financovány dotacemi ze státního rozpočtu. Jsou určeny pro poskytovatele sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru poskytovatelů sociálních služeb. Tato dotace ze státního rozpočtu je určena k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb. Dotace je poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje. Činnost krajů je tedy činností vykonávanou v přenesené působnosti kraje.

Žádost o poskytnutí dotace na příslušné následující rozpočtové období předkládá krajský úřad ministerstvům za instituce, které jsou zapsány v registru příslušného kraje.

Krajské úřady se podílejí na finanční kontrole využití poskytnutých dotací. [2]

1.7 Pečovatelská služba a okruh pracovníků vykonávajících tuto službu

Pečovatelská služba je tradiční sociální službou, která je jako terénní nebo ambulantní služba poskytována osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Pečovatelskou službou jsou zajištěny jednotlivé úkony v předem dohodnutém časovém úseku, a to zejména v domácnostech osob nebo v zařízení sociálních služeb. Tato služba zahrnuje pomoc při plnění běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, poskytnutí stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, umožnění kontaktu se společenským prostředím či pomoc při prosazování práv a zájmů. Pečovatelská služba se poskytuje za úplatu, pouze některé zákonem stanovené úkony se nehradí.

Úkony pečovatelské služby vykonávají pracovníci sociální péče (dříve tzv. pečovatelé), jejichž činnost koordinuje sociální pracovník.

Poskytovaná pečovatelská služba vykonávaná pracovníky v sociálních službách spočívá ve vykonávání prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi. Pracovník v sociálních službách zajišťuje komplexní péči o jejich domácnost, poskytuje pomoc při vytváření sociálních a společenských kontaktů, atd.

Sociální pracovník dohlíží na depistáž³, kterou provádí pracovník sociální péče, dále také vykonává sociální šetření, řeší sociálně právní problémy v zařízeních poskytujících služby sociální péče, sociálně právní poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné znalosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a sociální rehabilitace. [2]

---

³ Depistáž - vědomé, cílené, včasné vyhledávání nemocných nebo zdrojů nemoci v celé populaci nebo ve vybraných skupinách [5]

2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ORGANIZAČNÍ SLOŽKY ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU

Veřejný sektor se dělí na státní správu a samosprávu. Organizační složku můžeme nalézt jak v prvním, tak i v druhém případě.

Ve státní správě se jedná o organizační složky státu (OSS) – tyto organizační složky nemají právní subjektivitu, nejsou tedy právními osobami. Organizačními složkami státu jsou např. ministerstva a jiné správní úřady – Ústavní soud, Kancelář prezidenta republiky, Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ)- pokud mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu. Dalšími organizačními složkami státní správy jsou organizační složky zřízené opatřením organizačních složek státu, jehož součástí je zřizovací listina, nebo vzniklé přeměnou některých státních organizací na organizační složky jako např. Úřad pro ochranu osobních údajů, Úřad pro zahraniční styky a informace, katastrální úřady, finanční úřady a jiné. Tyto organizační složky jsou účetními jednotkami a zajišťují úkony státu.

Do sféry samosprávy spadají organizační složky zřízené územním samosprávným celkem. V tomto případě se jedná např. o městskou policii, o níže jmenovanou Pečovatelskou službu města, v mnoha případech i jiné. [6]

Základním znakem organizačních složek územního samosprávného celku je, že hospodaří jménem svého zřizovatele a nejsou účetními jednotkami. Rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu zřizovatele. Pracovníci v organizační složce patří mezi zaměstnance zřizovatele. Zřizovatel má ve svém rozpočtu všechny příjmy a výdaje svých organizačních složek, což tedy znamená, že rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu zřizovatele. K 31. 12. příslušného roku jsou všechny příjmové a výdajové účty organizační složky převedeny do společného rozpočtu. Hospodaření organizační složky je příliš spjato s rozpočtem zřizovatele a tedy organizační složka nesmí zadržovat finanční prostředky jako vlastní jmění z jednoho na druhý rok. [7]

2.1 Vznik organizační složky územního samosprávného celku

Organizační složka územního samosprávného celku vzniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku. Organizační složka hospodaří jménem svého zřizovatele a není účetní jednotkou. Tuto formu hospodaření volí územní samosprávné celky pro takové činnosti, které:

- nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- nepotřebují složité a rozsáhlé technické vybavení,
- nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěny,
- nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů.

Zřizovatel jmenuje vedoucího organizační složky a stanoví jeho práva a povinnosti. Pracovníci organizační složky jsou zaměstnanci zřizovatele. [8]

2.2 Hospodaření organizačních složek územního samosprávného celku

Územní samosprávný celek má ve svém rozpočtu obsažený všechny příjmové a výdajové účty všech svých organizačních složek. Rozpočet organizační složky patří do rozpočtu jejího zřizovatele. Organizační složka je povinná dbát toho, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila své úkoly co nejehospodárnějším způsobem. Územní samosprávný celek dává oprávnění k dispozicím s rozpočtem organizační složky jednak svému úřadu, jednak také podle potřeby odpovědnému vedoucímu organizační složky. Při dělbě těchto oprávnění vychází z místních podmínek činnosti organizační složky, s přihlédnutím k povaze úkolů, které prostřednictvím své organizační složky zabezpečuje. Na organizační složky přenáší zřizovatel oprávnění disponovat jen s takovými peněžními prostředky, které souvisejí s její běžnou, pravidelnou činností. Tyto prostředky poskytuje zřizovatel organizační složce formou provozní zálohy v hotovosti nebo zřízením běžného účtu u banky.

Peněžní průběh svého hospodaření vede organizační složka ve svém peněžním deníku podle rozpočtové skladby. Data z peněžního deníku se převádějí do rozpočtu příjmů a výdajů zřizovatele a to ve stanoveném termínu, nejméně však jednou měsíčně a nejpozději do konce roku. Nevyčerpanou dotaci je organizační složka povinná vrátit zřizovateli, a to nejpozději do konce roku. Zřizovatel má právo kontrolovat hospodaření organizační složky s majetkem a peněžními prostředky. [8] [9]

2.3 Zřizovací listina organizační složky územního samosprávného celku

Zřizovatel vydá o vzniku organizační složky zřizovací listinu, která musí obsahovat:

- úplný název zřizovatele,
- název a sídlo organizační složky,
- vymezení úkolu a předmět činnosti,
- označení osob oprávněných jednat za organizační složku,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který byl předán do správy organizační složce k hospodářskému využití,
- vymezení majetkových práv,
- okruh příjmu a výdajů rozpočtu zřizovatele souvisejících s jejich činností,
- způsob vedení odděleného účetnictví,
- vymezení doby, na kterou je organizační složka zřízena.

[8]

3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Do sféry veřejného sektoru patří i příspěvkové organizace. Státní správu zastupují příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu. Tyto příspěvkové organizace jsou účetními jednotkami a mají právní subjektivitu, hospodaří s prostředky státu (s prostředky ze státního rozpočtu), s prostředky získanými vlastní činností nebo jinou činností v rámci vztahu daném zřizovatelem. Jedná se např. o správu účelových zařízení ministerstva vnitra, o správu vojenského bytového fondu, atd.

V samosprávě veřejného sektoru se jedná o příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem. Tyto příspěvkové organizace jsou účetními jednotkami s právní subjektivitou. Jsou to např. školy, organizace sociálních služeb (Centrum sociálních služeb Kojetín, příspěvková organizace).

I když své služby příspěvková organizace poskytuje za úhradu, nelze jejich činnost provozovat na principu samofinancování. Se souhlasem mohou provozovat i doplňkovou činnost⁴. Příspěvkové organizace mají právní subjektivitu a jsou samostatnými účetními jednotkami. Hospodaří s peněžními prostředky získaných hlavní činností a s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu. Zároveň hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžními dary, s prostředky získanými jinou činností i s prostředky poskytnutými ze zahraničí. Příspěvkové organizace jsou napojeny na rozpočet svého zřizovatele. Obce kraje zřizují příspěvkové organizace, které jsou zpravidla neziskové a jejichž obsah, struktura a složitost vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. [7] [10]

---

⁴ Doplňková činnost by měla navazovat na hlavní účel příspěvkové organizace. Cílem této doplňkové činnosti je lepší využití hospodářských prostředků a kvalifikovaného personálu. Doplňková činnost není činností hlavní, nesmí proto plnění hlavního účelu narušovat. Povinností příspěvkové organizace je sledovat doplňkovou činnost odděleně – účetnictví je sledováno odděleně od běžného hospodaření. Jednou z nejčastějších podmínek bývá, aby doplňková činnost nebyla ztrátová. Zřizovatel ve zřizovací listině stanovuje podmínky provozování doplňkové činnosti, přestože stanovení podmínek pro doplňkovou činnost není povinnou náležitostí zřizovací listiny. [11]

3.1 Zřízení příspěvkové organizace

Příspěvková organizace je zřízena na základě zřizovací listiny buď:

- státem – zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech
- nebo územně samosprávným celkem – zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Ve zřizovací listině má být uvedeno:

- úplný název zřizovatele,
- název, sídlo příspěvkové organizace její identifikační číslo,
- vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti (neziskový účel zřízení a předmět činnosti),
- označení statutárního orgánu a způsob, jakým vystupuje jménem organizace,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele k hospodaření,
- vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena,
- okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace,
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena. [10] [12]

3.2 Základní vztahy příspěvkové organizace ke svému zřizovateli

Vazby mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací jsou oboustranné. V prvním případě se zaměříme na finanční toky od zřizovatele k příspěvkovým organizacím. Zde se mluví o příspěvcích na provoz a o investičních dotacích. Příspěvky na provoz jsou určeny především na krytí nákladů, jako jsou osobní náklady, nájem, elektřina, atd. Investiční dotace jsou určeny na pořízení dlouhodobého majetku.

Jelikož zřizovatel poskytuje příspěvkové organizaci příspěvky na provoz a investiční dotace, má tento zřizovatel právo kontrolovat hospodaření této organizace. Pokud příspěvková organizace hospodaří neefektivně, umožňuje zákon zřizovateli ukládat těmto organizacím sankce.

3.3 Účetnictví příspěvkových organizací

Účetnictví příspěvkových organizací je upraveno zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a dále vyhláškou Ministerstva financí České republiky č. 505/2002 Sb. Dále jsou příspěvkové organizace vymezeny Českými účetními standardy 501 – 522, a v neposlední řadě také zákonem 218/2000 Sb. a zákonem 250/2000 Sb. Příspěvková organizace je sice zapsána v Obchodním rejstříku, avšak směrná účtová osnova je odlišná od podnikatelských subjektů.

Účetním obdobím je kalendářní rok.

[10]

3.4 Hospodaření příspěvkových organizací

Hospodaření se řídí rozpočtem příspěvkové organizace, který musí být sestaven jako vyrovnaný a může zahrnovat pouze náklady a výnosy související s předmětem hlavní činnosti příspěvkové organizace. Se schválením zřizovatele může organizace provozovat i doplňkovou činnost – tato činnost nesmí být ztrátová. Peněžní prostředky, kterými příspěvková organizace disponuje, může užívat jen ke krytí nezbytných potřeb a na krytí opatření nutných k zabezpečení nerušeného chodu organizace a na zabezpečení oprávnění vyplývajících z právních předpisů.

Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností, z peněžních darů, z dotací ve formě příspěvku na provoz od svého zřizovatele. Dotace na provoz lze využít pouze na pokrytí nákladů, které se týkají hlavní činnosti. Dále příspěvková organizace hospodaří s prostředky přijatých ze státního rozpočtu, ze zahraničních fondů ve formě dotací a grantů a v neposlední řadě s prostředky svých peněžních fondů, kterými jsou:

- rezervní fond,
- investiční fond (fond reprodukce majetku),
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

[7]

3.4.1 Rezervní fond

Tento fond slouží především ke krytí dočasných výkyvů v hospodaření, především k úhradě ztráty a k dalšímu rozvoji své činnosti. Je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření na základě schválení jeho výše zřizovatelem. Zlepšený výsledek hospodaření příspěvkové organizace je vytvořen tehdy, jestliže skutečné výnosy jejího hospodaření jsou spolu s přijatým provozním příspěvkem větší, než její provozní náklady. Zřizovatel může dát organizaci souhlas, aby část svého zlepšeného výsledku hospodaření rozdělila do rezervního fondu (max. do výše 20-ti % ze zlepšeného výsledku hospodaření) a do fondu odměn (max. do výše 80-ti % ze zlepšeného výsledku hospodaření). Zdrojem rezervního fondu mohou být též peněžní dary. Se souhlasem zřizovatele může příspěvková organizace část svého rezervního fondu převést k posílení svého investičního fondu. [12]

3.4.2 Investiční fond

Je vytvářen příspěvkovou organizací k financování svých investičních potřeb. V případě souhlasu zřizovatele lze do tohoto fondu převést prostředky z rezervního fondu. Investiční fond je tvořen z odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, výnosů z prodeje svěřeného dlouhodobého majetku, investičních dotací z rozpočtu zřizovatele, investičních příspěvků ze státních fondů, darů a příspěvků od jiných subjektů, výnosů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace a z převodů z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem. Fond je využit na financování pořízení hmotného a nehmotného majetku, k úhradě investičních úvěrů a půjček, k odvodu do rozpočtu zřizovatele a k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku. [8] [12]

3.4.3 Fond odměn

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku a to do výše 80%. Na základě schválení výše zlepšeného výsledku hospodaření tvoří příspěvková organizace fond odměn. Prostředky tohoto fondu se využívají na úhradu odměn zaměstnanců. Z jiných finančních fondů nelze do fondu odměn převést finanční prostředky. [12]

3.4.4 Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)

Fond kulturních a sociálních potřeb je určen pro zajištění kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen všem zaměstnancům v pracovním poměru, případně rodinným příslušníkům. Peněžní prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb jsou vedeny na zvláštním bankovním účtu. Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen z hrubých mezd.

Základní přiděl tvoří 2% u objemu zúčtovaných hrubých mezd. Hospodaření s FKSP upravuje vyhláška MF ČR č. 114/2002 Sb. o FKSP. Jako jediný fond se nemůže tvořit ze zlepšeného hospodářského výsledku. Prostředky tohoto fondu lze čerpat peněžní i nepeněžní formou.

- Peněžní – peněžní dary při významných situacích (odchod do důchodu., životní jubileum), půjčky (např. na pořízení bydlení,...), příspěvky na penzijní připojištění.
- Nepeněžní – formou příspěvků na kulturní, sportovní a společenské akce (vstupenky na bazén, vstupenky do kina apod.), na nákup dlouhodobého hmotného majetku ke zlepšení prostředí zaměstnance (např. varná konvice) a příspěvky na rekreaci. [8] [12]

3.5 Nejpodstatnější rozdíly mezi příspěvkovou organizací a organizační složkou

Nejdůležitější rozdíl mezi organizační složkou a příspěvkovou organizací je fakt, že organizační složky jsou zřízeny bez právní subjektivity, mají společné hospodaření se zřizovatelem. Pracovníci těchto organizačních složek jsou, pokud nestanoví zákon jinak, zaměstnanci zřizovatele.

Příspěvkové organizace jsou účetními jednotkami, mají právní subjektivitu a mohou hospodařit i s finančními prostředky, které získávají vlastní činností.

4 DEFINICE POJMU TRANSFORMACE ORGANIZAČNÍ SLOŽKY MĚSTA POSKYTUJÍCÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY NA PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

V současné době, především vlivem rozvoje sociálních služeb, se stále častěji setkáváme s přeměnami – transformací organizačních složek územních samosprávných celků, poskytujících sociální služby, na příspěvkové organizace.

Pojem transformace pochází z latinského slova trans-formation, což znamená přetvoření, nebo-li změnu, proměnu.

Postup při transformaci je následující :

- zrušení organizační složky města,
- zřízení příspěvkové organizace.

Krok k transformaci není jednoduchý, vždy mu předchází dlouhá jednání a analýzy silných a slabých stránek (SWOT analýzy) jednotlivých variant a na základě výsledků se vybírá nejoptimálnější varianta. Transformace musí být schválena příslušným zastupitelstvem územního samosprávného celku, které jako jediné je oprávněno, ve smyslu ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, takováto rozhodnutí činit.

Cílem transformace je snaha o dosažení větší efektivity využití finančních prostředků z rozpočtu města.

Po transformaci se výkonným orgánem příspěvkové organizace stává jmenovaný ředitel, který musí projít výběrovým řízením. Tento ředitel je jmenován zastupitelstvem územního samosprávného celku. Jmenovaný ředitel musí dodržovat právní normy a musí dohlížet na co nejefektivnější fungování poskytovaných služeb.

Nejdůležitějším nástrojem transformace se stává vzájemná spolupráce územního samosprávného celku s transformovanou organizací.

Hlavní úkoly transformace:

- provedení analýz současného stavu,
- převedení majetkových práv nově vzniklé organizaci,
- projednání zřizovací listiny příspěvkové organizace,

- jmenování ředitele příspěvkové organizace,
- zajištění vnitřních řídicích norem a zpracování ceníku služeb, které bude organizace nabízet,
- stanovení organizačního řádu organizace.

Z ekonomického hlediska dochází k ekonomické samostatnosti nové vzniklé organizace. Příspěvková organizace se po transformaci stává samostatnou účetní jednotkou, což znamená že vede účetnictví pro příspěvkové organizace, sestavuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty, plánuje rozpočet a jiné.

5 FINANČNÍ ANALÝZA

„Finanční analýza je formalizovaná metoda, která poměří získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci organizace, podle nichž by bylo možné přijmout různé rozhodnutí.“ [13, str. 5]

Hlavní úlohu ve finanční analýze hrají peníze a čas. Cílem této analýzy je odhalit silné a slabé stránky organizace, zjistit její výkonnost a v neposlední řadě udělat z finanční analýzy jeden z nástrojů řízení organizace. [14]

5.1 Podstata finanční analýzy

Za pomoci finanční analýzy se posuzuje finanční zdraví různých subjektů. Za finančně zdravý subjekt považujeme takový podnik, který je v danou chvíli schopen naplnit smysl své existence, což znamená, že je schopen dosahovat takové míry zhodnocení vloženého kapitálu (míra zisku), která je požadována akcionáři (investory) vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen. Každá domácnost, dokonce každý jednotlivec by mohl provádět vlastní finanční analýzu. Naprosto běžně se provádí finanční analýza státu, krajů, měst a obcí, neziskových organizací avšak každá z nich má svá specifika.

Finanční analýza je úzce spojena s finančním účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční rozhodování za pomoci základních finančních výkazů: rozvaha, výkaz zisků a ztrát a přehled o peněžních tocích (cash flow). Nedostatkem těchto účetních výkazů je však to, že zobrazují minulost a neobsahují výhledy do budoucna. Finanční analýza tedy představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládanou budoucnost hospodaření podniku.

Čtyřlístek finanční analýzy:

- získání dat pro analýzu,
- volba metod analýzy,
- provedení analýzy,
- interpretace výsledků analýzy.

[13]

5.2 Uživatelé finanční analýzy

O informace, které se týkají finančního hospodaření podniku, má zájem řada jiných subjektů. Jde především o manažery, investory, dodavatele, banky, zaměstnance, státní orgány, odběratelé, konkurenci, veřejnost, držitelé obligací vydaných firmou a obchodníky s cennými papíry, potenciální investoři. [13]

5.3 Ukazatele finanční analýzy

Základní členění ukazatelů:

- Absolutní ukazatele – jakákoliv číselná hodnota, která je k dispozici. Např. položky z účetních výkazů (aktiva, zásoby, odpisy, hospodářský výsledek,...), počet pracovníků, počet vyrobených výrobků, atd.
- Rozdílové ukazatele – součtem nebo rozdílem dvou nebo více absolutních ukazatelů získáme číselnou hodnotu (např. výsledek hospodaření,...).
- Poměrové ukazatele – podíl nebo součin, který získáme z absolutních ukazatelů.

Poměrové ukazatele se dělí na 5 základních skupin:

- ukazatel zadluženosti,
- ukazatel likvidity,
- ukazatel rentability,
- ukazatel obratovosti (aktivity, obratu),
- ukazatele kapitálového trhu. [14]

5.4 Účetní zdroje pro finanční analýzu

K provedení kvalitní finanční analýzy je zapotřebí velké množství informací z různých zdrojů.

Mezi nejdůležitější zdroje patří:

- rozvaha,
- výkaz zisků a ztráty,
- příloha k účetní závěrce a cash flow.

- výroční zpráva
- zpráva auditora

[15]

5.5 Členění finanční analýzy

Finanční analýza se člení z mnoha různých hledisek:

- z hlediska podkladů:
  - Externí (vnější) – čerpá data dostupná pro veřejnost (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, cash flow).
  - Interní (vnitřní) – čerpá data pro veřejnost nedostupné (mzdové listy, vnitro podnikové statistiky, atd.).
- z hlediska objektu: co analyzujeme – analýza obchodní firmy, banky, města, obce a jiné.
- z hlediska uživatele: pro koho je analýza prováděna (pro investory, manažery, banky, atd.)
- z časového hlediska:
  - zkoumá pouze současnou situaci
  - zkoumá současnost a minulost
  - zkoumá současnost, minulost a odhaduje budoucnost
- z obsahového hlediska:
  - nejužší pojetí – získané údaje z účetnictví a jejich rozbor
  - širší pojetí – získané údaje z účetnictví, jejich rozbor a hodnocení
  - nejširší pojetí - získané údaje z účetnictví a ostatních podnikových zdrojů z okolí podniku, provede se jejich rozbor a hodnocení

[15]

5.6 Horizontální analýza

Údaje získané z účetních výkazů je vhodné srovnávat s jinými hodnotami

5.6.1 Časové srovnání

Zachycuje dynamický pohled vývoje firmy a poukazuje na vývoj hodnot ukazatelů v čase. Časové srovnání je vhodné znázorňovat v přehledných tabulkách a grafech.

Postup v praxi:

- Shromáždění účetních výkazů minimálně za poslední 2 účetní období (popř. čtvrtletí, měsíce, atd.).
- Změny mezi jednotlivými obdobími se nejčastěji vyjadřují procenty – nárůst (popř. pokles) o XY%. Je vhodné vyjádřit změnu i v absolutních hodnotách – nárůst (popř. pokles) o XY Kč.

$$\text{absolutní změna} = \text{hodnota (t)} - \text{hodnota (t-1)}$$

$$\text{procentní změna} = \text{absolutní změna/hodnota (t-1)} * 100$$

- Postupuje se po jednotlivých položkách a zkoumají se souvislosti a příčiny.

5.6.2 Prostorové srovnání

Prostorové srovnání je doplněk časového srovnání a jde o porovnání různých podniků.

Srovnávané podniky by měly splňovat určité podmínky:

- musí mít podobný obor podnikání (charakter činnosti),
- musí to být podniky podobně veliké,
- je vhodné, aby měly stejnou právní formu podnikání.

Výsledky prostorového srovnání jsou však pouze orientační.

[13]

5.7 Moderní metody finanční analýzy

V dnešní době, vlivem změn ekonomického prostředí, dochází ve vzniku nových metod finanční analýzy pro měření výkonnosti společnosti.

Jedná se zejména o hodnotová kritéria:

- EVA (Economic Value Added = Ekonomická přidaná hodnota),
- RONA (Return On Net Assets = Rentabilita čistých aktiv),
- CROGA (Cash Return On Gross Assets = Rentabilita hrubých aktiv),
- CFROI (Cash Flow Return on Investment = Rentabilita investic z peněžních toků).

[16]

II ANALYTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA CENTRA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB KOJETÍN

Centrum sociálních služeb Kojetín, příspěvková organizace, zahájila svou činnost 1. 1. 2008. Jejím hlavním cílem je poskytování sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/ 2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů. Centrum sociálních služeb poskytuje základní sociální poradenství, pečovatelskou službu a ubytování v krizové jednotce. Dále zajišťuje výchovné, vzdělávací, aktivizační a společenské činnosti ve vyhrazených prostorách (Víceúčelová klubovna, Domy s pečovatelskou službou).

[17]

Pozn.: Ceník poskytovaných služeb na Centru sociálních služeb Kojetín, příspěvková organizace, je uveden v příloze I.

Obr. 1. Logo CSS Kojetín

Zdroj: [18]

Obr. 2. Domy s pečovatelskou službou CSS Kojetín

Zdroj: [17]

6.1 Historie a současnost

Pečovatelská služba v Kojetíně byla založena roku 1972 pod vedením okrskové sestry. O starší a zdravotně postižené občany pečovala pouze jedna sociální pracovnice, která navštěvovala své klienty v jejich domácnostech. V roce 1984 proběhla první kolaudace Domu s pečovatelskou službou na nám. Dr. E. Beneše 3, kde bylo klientům poskytnuto 27 ubytovacích jednotek. V roce 1986 se počet pečovatelek zvýšil na 3 a o rok později byl zkolaudován druhý Dům s pečovatelskou službou v ulici J. Peštuky 1322. Po zrušení Okresního ústavu sociální péče v Přerově připadla pečovatelská služba od 1. 7. 1991 pod město Kojetín. V roce 1997 byl dostaven třetí Dům s pečovatelskou službou v ulici St. Masára 1355. Tento DPS sloužil v tomto roce především pro občany, kteří byli postiženi povodněmi. Dům s pečovatelskou službou v ulici 6. května 1160 byl uveden do provozu v roce 2000. V této době bylo zaměstnáno celkem osm pečovatelek pod vedením okrskové sestry. Od 1. 1. 2001 působila Pečovatelská služba Kojetín jako organizační složka města Kojetína. V té době zaměstnávala 6 pečovatelek z povolání pod vedením vedoucí Pečovatelské služby Kojetín. S ukončením projektu Modernizace sociálních služeb vzniká v roce 2005 jedno pracovní místo pro pracovníka informačních a komunikačních technologií K 1. 1. 2008 byla organizační složka města přetřansformována na samostatnou příspěvkovou organizaci Centrum sociálních služeb pod vedením jmenované ředitelky Bc. Blanky Laboňové. [17]

6.2 Poslání, cíle a cílová skupina Centra sociálních služeb Kojetín

Poslání

Poslání Centra sociálních služeb Kojetín je umožnit klientům, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení pomoci zůstat v přirozeném domácím prostředí co nejdéle. S jeho pomocí a podporou si zachovat soběstačnost, běžné aktivity a své zvyklosti, zvládat domácnost a běžné denní sebeobslužné úkony. Dále pomáhat rodinám s dětmi, které se dostaly do nepříznivé životní situace nebo jejichž pomoc vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Cíle

Cílem centra sociálních služeb Kojetín je přiměřeně podporovat seniory, zdravotně postižené občany v tom, aby byl zachován jejich běžný způsob života v přirozeném

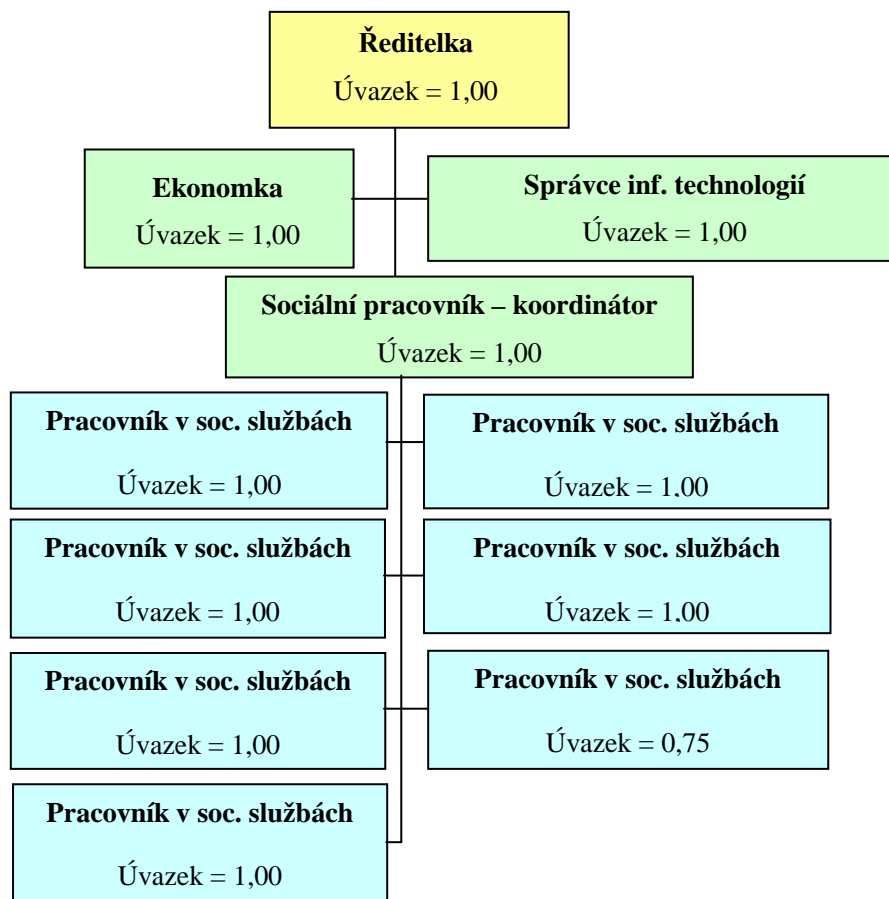
domácím prostředí. V neposlední řadě napomáhat rodinám s dětmi překonat nepříznivou životní situaci.

Cílová skupina

Cílovou skupinu tvoří senioři a zdravotně postižení občané města Kojetína a přilehlých místních částí (Popůvky, Koválovice), kteří nejsou schopni se bez pomoci druhé osoby postarat sami o sebe a zvládat každodenní sebeobslužné úkony. Dále do cílové skupiny patří rodiny s dětmi v nepříznivé životní situaci. [17]

6.3 Organizační struktura Centra sociálních služeb Kojetín

Následující schéma nám zobrazuje jak vypadala organizační struktura na Centru sociálních služeb Kojetín v roce 2008.

Obr. 3. Organizační struktura Centra sociálních služeb Kojetín

Zdroj: [18]

Pozn.: Etický kodex pracovníka v sociálních službách Centra sociálních služeb Kojetín je uveden v příloze II.

6.4 Vývoj personálního zajištění

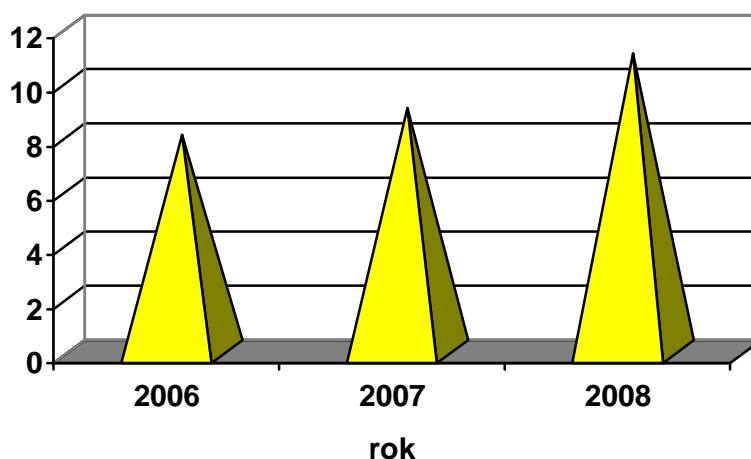
Následující tabulka č. 1. a graf č. 1. nám ukazuje, jak se měnilo personální zajištění v průběhu 3 let.

Tab. 1. Vývoj personálního zajištění

Rok	2006	2007	2008
Počet zaměstnanců	8	9	11

Zdroj: [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Graf 1. Vývoj personálního zajištění

Zdroj: [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Z tabulky i grafu je patrné, že v roce 2006 a 2007 se personální zajištění nijak výrazně neměnilo. V roce 2006 je personální zajištění rozděleno následovně. 8 pracovníků je rozděleno na 7 pracovníků v sociálních službách a jednoho správce informačních a komunikačních technologií. O rok později se organizační struktura rozšiřuje o jedno pracovní místo a to o pracovníka v sociálních službách.

Se vznikem příspěvkové organizace narostl počet pracovníků. Oproti rokům 2007 se počet zvýšil o 2. Zvýšení personálního zajištění je způsobeno přeměnou organizační složky města na příspěvkovou organizaci. Důsledkem transformace je, že se příspěvková organizace stává samostatnou účetní jednotkou, a proto musely být zřízeny dvě pracovní pozice, pro ředitele organizace a ekonoma, dále také příspěvková organizace získala právní subjektivitu a tím se výrazně liší od dřívější organizační složky města.

6.5 Vývoj počtu klientů v jednotlivých letech

V tabulce č. 2 jsou uvedeny počty klientů v jednotlivých měsících během posledních 3 let.

V tabulce č. 3 je vypočítán průměrný počet klientů roku 2006, 2007 a 2008.

Tab. 2. Vývoj počtu klientů

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientů 2006	98	99	100	101	101	101	100	103	103	104	106	92
Počet klientů 2007	97	98	102	104	105	107	108	109	114	109	104	102
Počet klientů 2008	105	104	105	111	110	111	110	111	112	109	110	110

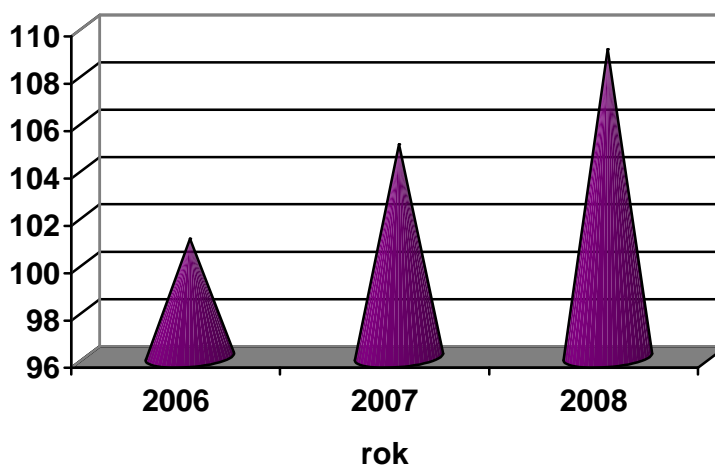
Zdroj: [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Tab. 3. Průměrný počet klientů

Rok	2006	2007	2008
Průměrný počet klientů	101	105	109

Zdroj: [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Graf 2. Průměrný počet klientů

Zdroj: [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Počet klientů, kteří využívají služby CSS se v průběhu roku stále mění. Z tabulky č. 3 a grafu č. 2 vidíme, že se počet klientů, kteří využívají sociální služby, úměrně zvyšuje. Hlavním důvodem zvyšování počtu uživatelů pečovatelské služby je kvalitní poskytování sociálních služeb a s tím je spojena poptávka po službách, dále zde hraje významnou roli propagace sociálních služeb města Kojetín a v neposlední řadě je to stárnutí obyvatel města Kojetín a zhoršování zdravotního stavu těchto obyvatel. Od konce roku 2007 začíná spolupráce organizace s řídicí skupinou KPSS (Komunitní plánování sociálních služeb ve městě Kojetín), organizace se podílí na vytvoření a propagaci Katalogu poskytovatelů sociálních služeb ve městě Kojetín a od tohoto roku zaznamenáváme nárůst klientů. Vidíme, že zapojení se do KPSS a podílení se na propagaci sociálních služeb organizace získala a dále získává stále více spokojených klientů.

6.6 Zhodnocení projektu modernizace sociálních služeb před a po transformaci

V měsíci srpnu a září 2005 byl realizován městem Kojetín projekt „Modernizace materiálního a technického zázemí pro rozvoj sociálních služeb ve městě Kojetín“. Tento projekt byl podán v rámci Společného regionálního operačního programu (SROP)⁵, Priorita 3 – Rozvoj lidských zdrojů v regionech. Na tento projekt byla vyhrazena částka 3 137 000 Kč. Projekt byl financován z prostředků SROP (80%), Města Kojetín (12%) a státního rozpočtu (8%). [19]

První část

První část zahrnuje úpravu venkovních částí Domů s pečovatelskou službou. Tyto prostory jsou vhodné pro vykonávání volno-časových aktivit. Na všech DPS byly vybudovány altánky, které umožnily rozšíření nabídky služeb pro trávení volného času. Tímto se otevřela možnost spolupráce s partnery projektu, kterými jsou: Alfa Handicap, Charita Kojetín a Městský úřad Kojetín. Náklady na tuto část projektu činily 1 091 365 Kč. [19]

---

⁵ Společný regionální operační program (SROP) - je souhrnným dokumentem zahrnujícím rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (celé území České republiky s výjimkou hl. města Prahy), které byly v období 2004 - 2006 podporovány ze strukturálních fondů EU. [21]

Druhá část

Druhá část zahrnuje zřízení internetových místností na všech DPS a rekonstrukci víceúčelové klubovny na DPS Dr. E. Beneš 3. Všichni uživatelé sociálních služeb i zaměstnanci mají přístup k internetu. Pečovatelská služba zveřejnila rozpis výuky a možnost využití připojení k internetu na jednotlivých Domech s pečovatelskou službou. Náklady na tuto část projektu činily 779 060 Kč. [18] [20]

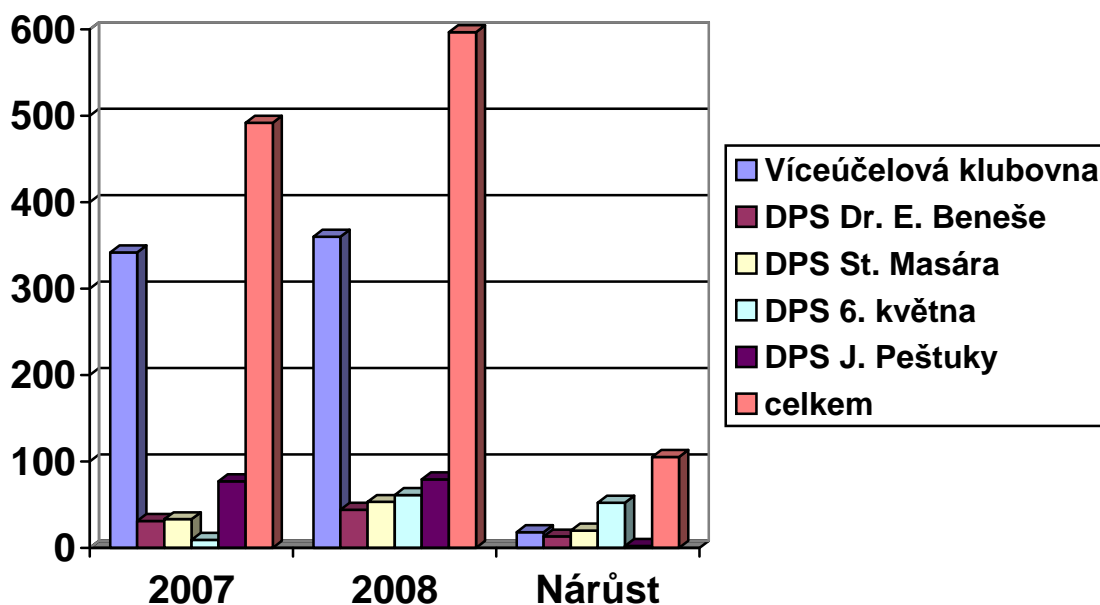
Pouze z roku 2007 a 2008 máme srovnatelné údaje.

Tab. 4. Návštěvnost internetových koutků

	Víceúčelová klubovna	DPS Dr. E. Beneše	DPS St. Masára	DPS 6. května	DPS J. Peštuky	Celkem
Rok 2007	342	31	33	9	77	492
Rok 2008	360	44	53	61	79	597
Nárůst	18	13	20	52	2	105

Zdroj: [18], [20]; vlastní zpracování

Graf 3. Návštěvnost internetových koutků

Zdroj: [18], [20]; vlastní zpracování

Internet je neodmyslitelnou součástí běžného života. Ani Centrum Sociálních služeb Kojetín v tomto směru nebylo výjimkou. V rámci projekty byly zřízeny internetové koutky pro seniory, nezaměstnané vedené na úřadu práce, děti a mládež, také pro klienty ze nevýhodného sociálního prostředí. I když posuzujeme pouze poslední dva roky využívání internetových koutků vidíme, že o internet je stále větší zájem. Největší nárůst zájemců vidíme na DPS 6. května. Zde navštívilo internetovou místnost v roce 2007 pouze 9 klientů. V roce 2008 už je to neuvěřitelných 61 klientů. Je to nárůst o neuvěřitelných 578%. Návštěvnost ostatních internetových koutků se také zvýšila. Největší návštěvnost je zaznamenána ve Víceúčelové klubovně. Je to způsobeno především tím, že je zde nejvíce počítačů (celkem 4) ze všech internetových koutků a je zde otevřeno 3 dny v týdnu v dopoledních i odpoledních hodinách. Zvýšená návštěvnost všech internetových koutků je způsobena pravidelnou otevírací dobou a propagací těchto služeb. Možnost využití připojení k internetu se dostala do vědomí kojetínských občanů a je denně využívána nezaměstnanými lidmi vedených na ÚP, seniory, dětmi a mládeží.

Třetí část

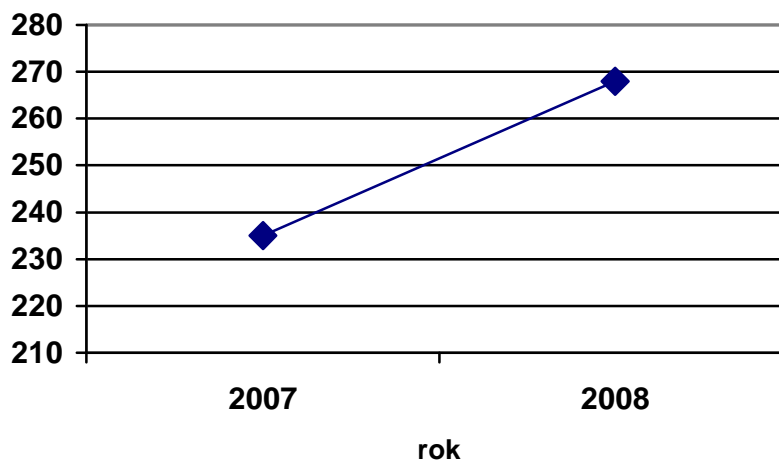
Součástí třetí části projektu je nákup automobilu se speciální úpravou. Pro tyto účely byl zakoupen automobil Renault Kangoo SUN s úpravou pro převoz těžce zdravotně postižené osoby na invalidním vozíku. Náklady na nákup tohoto automobilu činily 601 015 Kč. [20]

Tab. 5. Počet převozů

Rok	2007	2008
Počet převozů	235	268

Zdroj: [18], [20]

Graf 4. Počet převozů

Zdroj: [18], [20]; vlastní zpracování

Vidíme že i třetí část projektu je hojně využívána. Převozy využívají zejména senioři se sníženou možností pohybu, kteří se potřebují přepravit k lékaři či na různé společenské akce. Automobil je v každodenním provozu. Slouží nejen pro převoz seniorů a zdravotně postižených občanů, ale i k dopravě obědů strážníkům. V roce 2008 vidíme mírný nárůst převozů uskutečněných v tomto roce, asi o 14%, oproti roku 2007. Nárůst převozů vidíme z tabulky č. 5 a grafu č. 4.

Čtvrtá část

Čtvrtá část zahrnuje zřízení krizové ubytovací jednotky na DPS 6. května. Jedná se o drobnou stavební úpravu místnosti z dosud nevyužívané společenské místnosti. Přestavbou vznikla ubytovací jednotka pro krátkodobé ubytování určené pro osoby, které se dostanou do nepříznivé životní situace nebo pro matky s dětmi bez přístřeší. O možnosti ubytování v této krizové jednotce rozhoduje vedení Centra sociálních služeb Kojetín. Náklady na přestavbu činily 243 137 Kč. [19]

Pátá část

Jedná se o zavedení tísňového volání na DPS. Zdravotně postižené osoby, osoby se sníženou schopností pohybu i senioři jsou často vystaveni nebezpečí, a to zejména v případech, kdy žijí osaměle a dojde u nich k akutnímu zhoršení zdravotního stavu a oni nejsou sami schopni si přivolat pomoc. Zavedení tísňového volání vyřešilo tyto problémy. Obyvatelé DPS si mohou jednoduchým způsobem přivolat pomoc prakticky nepřetržitě po dobu 24 hodin denně. Náklady na poslední část projektu činily 423 339 Kč. [19]

7 TRANSFORMACE ORGANIZAČNÍ SLOŽKY MĚSTA NA PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI, SESTAVENÍ VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

Transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci

Hlavním účelem transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci je skutečnost, že příspěvkové organizace jsou samostatnými účetními jednotkami, mají právní subjektivitu a hospodaří se získanými peněžními prostředky.

Pro územní samosprávný celek je tato transformace velice významným krokem. Tímto krokem se odděluje účetnictví. Příspěvková organizace si vede účetnictví samostatně, sestavuje rozvahu, výkaz zisku a ztrát, provádí odpisy majetku, atd.

Účetnictví organizačních složek je součástí účetnictví zřizovatele. Má však vlastní kapitolu, ve které jsou evidovány všechny pohyby na jednotlivých položkách. Z tohoto výpisu jsme schopni převést účetnictví organizační složky města na příspěvkovou organizaci a tím porovnat pohyby na účtech před a po transformaci. Nejsme však schopni sestavit výkazy rozvahy, protože majetek, se kterým organizační složka hospodaří, organizační složka nevlastní a tím pádem nemůžeme zaznamenat pohyby na účtech aktiv a pasiv.

Co z praktického hlediska obnášela transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci? Rok 2007 byl plný důležitých změn, nových informací, hledání optimálních způsobů, jak určité věci řešit. Byl to důležitý rok pro velkou změnu z organizační složky – Pečovatelské služby Města Kojetín na příspěvkovou organizaci města. Po schválení přeměny organizační složky Pečovatelská služba Kojetín na příspěvkovou organizaci – Centrum sociálních služeb Kojetín, byla nutná nová registrace. Bylo nutné vypracovat podklady nejen k přímé obslužné péči, ale i k aktivitám, které ukládá organizaci zřizovací listina.

Účelem této kapitoly je transformovat údaje hospodaření organizační složky města do podoby srovnatelných údajů příspěvkové organizace. Bakalářská práce transformuje údaje posledních dvou let (rok 2006 a 2007) existence organizační složky města na údaje příspěvkové organizace.

Pomocí interních údajů z Městského úřadu města Kojetín jsem mohla provést transformaci. Za pomoci rozpočtové skladby sem sestavila tabulku č. 6 a 8. Položky z interních údajů

jsem převedla na příslušné účty příspěvkové organizace. Tyto údaje jsou pro nás důležité pro další zhodnocení hospodaření této organizace.

Sestavení výkazu zisku a ztráty

Výkazu zisku a ztráty se zkráceně říká výsledovka. Výsledovka nám jasně ukazuje, jakého hospodářského výsledku daná organizace dosáhla za sledované a minulé období. Výkaz zisku a ztráty je podle zákona o účetnictví nedílnou součástí účetní závěrky. Forma výkazu zisku a ztráty je buď ve zkrácené, nebo plné verzi. Příjemce z ní získá základní přehled o hospodaření organizace, o velikosti tržeb, o nákladech v základní činnosti a o výši hospodářského výsledku.

Výkaz zisku a ztráty je podle zákona o účetnictví povinnou součástí účetní závěrky. Podává příjemci základní přehled o hospodaření společnosti, velikosti výnosů a nákladů a výši zisku za uplynulé účetní období. Umožňuje nám zjistit hospodářský výsledek. Vyjadřuje zisk, popřípadě ztrátu, za dané účetní období.

$$\text{výnosy} - \text{náklady} = \text{hospodářský výsledek (zisk nebo ztráta)}$$

Slabé stránky výkazu zisku a ztráty:

- Organizace účtuje výnos (tržbu) v okamžiku odeslání faktury odběrateli. K zaplacení této faktury však dochází později, někdy dokonce vůbec.
- Některé náklady neznamenají, že dojde i k výdeji peněz. Např. odpisy jsou účetní náklad, ale organizace na ně přímo nemusí vynaložit finance. [15]

Z výše uvedené transformace jsem sestavila zkrácený výkaz zisku a ztráty pro rok 2006 a 2007. Výkaz zisku a ztráty roku 2008 jsem upravila do přehledné tabulky.

Tabulka má celkem 4 sloupce. V prvním sloupci je uvedeno číslo účtu. Druhý sloupec obsahuje pojmenování příslušného účtu. Ve třetím sloupci najdeme částky, se kterými organizace počítala, že přijme (dostane, vydělá) nebo naopak vydá (utratí). Ve čtvrtém sloupci vidíme skutečné částky, které v jednotlivých letech organizace vyčerpaly (dostala, vydělala, utratila).

7.1 Transformace hodnot roku 2006

V následující tabulce č. 6 je provedena transformace údajů z interních dat města Kojetín do podoby srovnatelných údajů s příspěvkovou organizací.

V prvním sloupci transformační tabulky jsou čísla položek kapitoly organizační složky města, příslušný nákladový popřípadě výnosový účet, který se k této položce vztahuje. Položky kapitoly organizační složky města začínající číslem 2xxx jsou po převedení na příspěvkovou organizaci přiděleny pouze výnosovým účtům. Tzv. pětkové položky organizační složky jsou přiřazeny jak nákladovým, tak výnosovým účtům příspěvkové organizace.

Tento zvolený způsob transformace odpovídá způsobu tvorby rozpočtu organizační složky. Schválený rozpočet organizační složky v dílčích položkách je tedy považován jak za nákladové, tak i výnosové účty příspěvkové organizace. Obdobným způsobem jsou transformovány i položky skutečného čerpání organizační složky ve sledovaném období.

Tab. 6. Transformace údajů roku 2006

Položka/náklady/výnosy	Rozpočet	Skutečnost	Rozdíl
2111/---/602	220 000,00	236 518,00	16 518,00
2132/---/602	0,00	3 000,00	3 000,00
2324/---/649	0,00	8 009,00	8 009,00
Překročení	220 000,00	247 527,00	27 527,00

5011/521/691	1 416 690,00	1 415 675,00	-1 015,00
5031/524/691	400 000,00	368 081,00	-31 919,00
5032/524/691	127 420,00	127 418,00	-2,00
5131/501/691	1 000,00	219,00	-781,00
5132/501/691	8 000,00	790,00	-7 210,00
5136/501/691	6 000,00	1 700,00	-4 300,00
5137/501/691	30 000,00	24 863,00	-5 137,00
5139/501/691	38 500,00	23 281,50	-15 218,50
5151/502/691	23 600,00	7 029,30	-16 570,70
5152/502/691	173 800,00	141 087,00	-32 713,00
5154/502/691	37 050,00	15 981,10	-21 068,90
5156/502/691	27 000,00	23 426,90	-3 573,10
5157/502/691	26 700,00	2 896,00	-23 804,00
5161/518/691	2 000,00	260,50	-1 739,50
5162/518/691	65 240,00	59 019,80	-6 220,20
5163/518/691	16 390,00	4 202,00	-12 188,00
5166/518/691	2 000,00	0,00	-2 000,00
5167/518/691	10 000,00	2 040,00	-7 960,00
5169/518/691	161 010,00	158 004,40	-3 005,60
5171/511/691	66 500,00	269 641,00	203 141,00
5173/512/691	10 000,00	4 677,00	-5 323,00
5175/513/691	10 000,00	1 625,50	-8 374,50
5194/549/691	2 000,00	900,00	-1 100,00
5229/549/691	1 500,00	1 500,00	0,00
5361/518/691	100,00	50,00	-50,00
Úspora	2 662 500,00	2 654 368,00	-8 132,00

Odpočet příjmů	-220 000,00	-247 527,00	
Potřeba financování	2 442 500,00	2 406 841,00	35 659,00

Zdroj: Interní zdroje Městského úřadu Kojetín; vlastní zpracování

7.2 Sestavení výkazu zisku a ztráty roku 2006

Z výše uvedené transformační tabulky roku 2006 jsem sestavila výkaz zisku a ztráty pro rok 2006.

Tab. 7. Výkaz zisku a ztráty roku 2006

NÁKLADY			
Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
501	spotřeba materiálu	83 500,00	50 853,50
502	spotřeba energie	288 150,00	190 420,30
511	opravy a udržování	66 500,00	269 641,00
512	cestovné	10 000,00	4 677,00
513	náklady na reprezentaci	10 000,00	1 625,50
518	ostatní služby	256 740,00	223 576,70
521	mzdové náklady	1 363 690,00	1 363 685,00
524	zákonné sociální pojištění	580 420,00	547 489,00
549	jiné ostatní náklady	3 500,00	2 400,00
Náklady celkem		2 662 500,00	2 654 368,00

VÝNOSY			
Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
602	tržby z prodeje služeb	220 000,00	239 518,00
649	jiné ostatní výnosy	0,00	8 009,00
691	dotace z krajského úřadu	192 430,00	192 430,00
	dotace z úřadu práce	24 300,00	24 300,00
	dotace od zřizovatele	2 225 770,00	2 225 770,00
Výnosy celkem		2 662 500,00	2 690 027,00

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
Náklady	2 662 500,00	2 654 368,00
Výnosy	2 662 500,00	2 690 027,00
HV	0,00	35 659,00

Zdroj: Vlastní zpracování z tabulky č. 6

7.3 Zhodnocení roku 2006 dle výkazu zisku a ztráty

Z výkazu zisku a ztráty roku 2006 můžeme provést první zhodnocení. Vidíme, že organizace dokázala uplatnit téměř všechny náklady, které měla naplánované. Něco málo na nákladech ušetřila, ale není to nijak výrazná částka (cca 8 000 Kč). Některé položky nákladů organizace přečerpal, jiné zase nedočerpal. Tímto se nám poměr mezi plánovanými a skutečnými náklady téměř vyrovnává.

Za to ve výnosech už vidíme patrnější rozdíl mezi rozpočtovanou (plánovanou) a skutečnou částkou. Organizace dokázala přečerpat účet Tržby z prodeje služeb téměř o 20 000 Kč. U účtu Jiné ostatní výnosy organizace neplánovaly žádné výnosy, ale ve skutečnosti se tento účet pohybuje kolem částky 8 000 Kč.

Tato skutečnost se promítá v hospodářském výsledku. Při sestavování rozpočtu na daný rok se hospodářský výsledek rovná nula, je tedy vyrovnaný. To znamená, že všechny náklady a výnosy jsou uzpůsobeny tak, aby vše bylo vyčerpáno. Skutečný hospodářský výsledek je částka 35 659 Kč. Organizace dokázala většinu vyhrazených částek na náklady uplatnit a dokázala i něco málo ve výnosech vydělat.

V celkovém hodnocení lze říci, že potřebnost financování organizační složky zřizovatelem se oproti plánovanému rozpočtu snížila o dosažený hospodářský výsledek.

7.4 Transformace hodnot roku 2007

V následující tabulce č. 8 je provedena transformace údajů z interních dat města Kojetín do podoby srovnatelných údajů s příspěvkovou organizací.

Při sestavování transformační tabulky roku 2007 se postupovalo obdobně jako v předchozím roce, tedy v roce 2006.

Tab. 8. Transformace údajů roku 2007

Položka/náklady/výnosy	Rozpočet	Skutečnost	Rozdíl
2111/-/602	314 000,00	331 336,00	17 336,00
2132/-/602	0,00	600,00	600,00
2324/-/649	15 630,00	15 649,00	19,00
Překročení	329 630,00	347 585,00	17 955,00

5011/521/691	1 528 000,00	1 520 000,00	-8 000,00
5021/524/691	7 700,00	6 000,00	-1 700,00
5029/527/691	2 500,00	2 500,00	0,00
5031/524/691	412 000,00	405 000,00	-7 000,00
5032/524/691	140 000,00	134 000,00	-6 000,00
5131/501/691	1 000,00	800,00	-200,00
5132/501/691	8 000,00	7 700,00	-300,00
5136/501/691	4 000,00	3 700,00	-300,00
5137/501/691	12 000,00	11 500,00	-500,00
5139/501/691	38 600,00	38 300,00	-300,00
5151/502/691	16 000,00	15 000,00	-1 000,00
5152/502/691	156 100,00	154 000,00	-2 100,00
5154/502/691	33 000,00	32 200,00	-800,00
5156/502/691	23 500,00	23 000,00	-500,00
5157/502/691	17 000,00	15 800,00	-1 200,00
5161/518/691	1 000,00	800,00	-200,00
5162/518/691	56 000,00	54 000,00	-2 000,00
5163/518/691	4 000,00	3 000,00	-1 000,00
5167/518/691	8 000,00	6 000,00	-2 000,00
5169/518/691	161 600,00	154 900,00	-6 700,00
5171/511/691	67 500,00	65 000,00	-2 500,00
5173/512/691	6 500,00	6 426,00	-74,00
5175/513/691	5 100,00	5 029,00	-71,00
5229/549/691	1 500,00	1 500,00	0,00
5361/518/691	1 500,00	1 300,00	-200,00
5909/549/691	7 900,00	7 821,00	-79,00
Úspora	2 720 000,00	2 675 276,00	44 724,00

Odpočet příjmů	-329 630,00	-347 585,00	
Potřeba financování	2 390 370,00	2 327 691,00	62 679,00

Zdroj: Interní zdroje Městského úřadu Kojetín; vlastní zpracování

7.5 Sestavení výkazu zisku a ztráty roku 2007

Z výše uvedené transformační tabulky roku 2007 jsem sestavila výkaz zisků a ztrát pro rok 2007.

Tab. 9. Výkaz zisku a ztráty roku 2007

NÁKLADY

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
501	spotřeba materiálu	63 600,00	62 000,00
502	spotřeba energie	245 600,00	240 000,00
511	opravy a udržování	67 500,00	65 000,00
512	cestovné	6 500,00	6 426,00
513	náklady na reprezentaci	5 100,00	5 029,00
518	ostatní služby	232 100,00	220 000,00
521	mzdové náklady	1 528 000,00	1 520 000,00
524	zákonné sociální pojištění	559 700,00	545 000,00
527	zákonné sociální náklady	2 500,00	2 500,00
549	jiné ostatní náklady	9 400,00	9 321,00
Náklady celkem		2 720 000,00	2 675 276,00

VÝNOSY

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
602	tržby z prodeje služeb	314 000,00	331 936,00
649	jiné ostatní výnosy	15 630,00	15 649,00
691	dotace z krajského úřadu	450 000,00	450 000,00
	dotace z úřadu práce	62 050,00	53 521,00
	dotace od zřizovatele	1 878 320,00	1 886 849,00
Výnosy celkem		2 720 000,00	2 737 955,00

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
Náklady	2 720 000,00	2 675 276,00
Výnosy	2 720 000,00	2 737 955,00
HV	0,00	62 679,00

Zdroj: Vlastní zpracování z tabulky č. 8

7.6 Zhodnocení roku 2007 dle výkazu zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty roku 2007 nevykazuje nijak dobré hospodaření organizace. Plánovaný rozpočet je sestaven jako vyrovnaný, ale skutečnost je jiná. Organizace vykazuje celkem vysoký hospodářský výsledek. U ziskových organizací by byl tento hospodářský výsledek optimální, ale u neziskových organizací není prioritou dosahování zisku, ale uspokojování potřeb lidí.

U celkových nákladů vidíme, že organizace plánovala vyšší částku na vynaložené náklady, ale ve skutečnosti tyto náklady nedokázala uplatnit. Organizace nedokázala posoudit, jaké finanční částky budou pro jednotlivé účty nákladů potřeba. Tuto skutečnost vykazuje porovnání plánovaných a skutečných celkových nákladů. Rozdíl mezi těmito dvěma částkami je 44 724 Kč. Již zde vidíme, že organizace nedočerpala plánované náklady a již zde ušetřila výše uvedenou částku.

Ve výnosech je rozdíl mezi plánovanými a skutečnými výnosy částka -17 955 Kč. Což znamená, že organizace dokázala přečerpat plánované výnosy. U účtu Tržby za služby vidíme, že rozdíl mezi plánem a skutečností je právě výše uvedená částka. Znamená to, že ostatní účetní položky výnosů se ve skutečnosti rovnají plánu. Jde o účet Jiné ostatní výnosy, Tržby z prodeje služeb a Provozní dotace.

Účet Provozní dotace vykazuje stejnou plánovanou a skutečnou částku, ale jednotlivé dotace se v částkách liší. Od ministerstva dostala organizace částku, kterou měla naplánovanou, ale od úřadu práce dostala organizace částku o 8 529 Kč nižší. O tuto částku, tedy o částku 8 529 Kč, se naopak zvýšila dotace od zřizovatele.

Organizace má vysoký hospodářský výsledek především kvůli tomu, že nedočerpala rozpočtované náklady a přečerpal rozpočtované výnosy. Zlepšený výsledek hospodaření je tedy částka kolem 63 000 Kč.

7.7 Výkaz zisku a ztráty roku 2008

Výkaz zisků a ztráty roku 2008 jsem upravila do přehledné tabulky č. 10.

Tab. 10. Výkaz zisku a ztráty roku 2008

NÁKLADY

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
501	spotřeba materiálu	150 000,00	161 237,44
502	spotřeba energie	155 000,00	158 800,00
511	opravy a udržování	105 000,00	77 585,30
512	cestovné	5 000,00	3 566,00
513	náklady na reprezentaci	10 000,00	8 345,50
518	ostatní služby	192 000,00	278 095,12
527	zákonné sociální náklady	40 000,00	42 783,00
521	mzdové náklady	2 101 000,00	2 141 005,00
524	zákonné sociální pojištění	714 000,00	750 779,00
525	ostatní sociální pojištění	8 000,00	8 285,00
528	ostatní sociální náklady	19 000,00	14 442,00
549	jiné ostatní náklady	46 000,00	33 261,04
551	odpisy dlouhodobé nehmotného a hmotného majetku	168 000,00	167 648,00
Náklady celkem		3 713 000,00	3 845 832,40

VÝNOSY

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
602	tržby z prodeje služeb	385 000,00	452 887,00
644	úroky	1 000,00	2 438,96
648	zúčtování fondů	75 000,00	48 282,40
691	dotace z krajského úřadu	1 100 000,00	1 100 000,00
	dotace z úřadu práce	142 000,00	153 096,00
	dotace od zřizovatele	2 010 000,00	2 100 000,00
Výnosy celkem		3 713 000,00	3 856 704,36

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

	Rozpočet (plán)	Čerpání (skutečnost)
Náklady	3 713 000,00	3 845 823,40
Výnosy	3 713 000,00	3 856 704,36
HV	0,00	10 880,96

Zdroj: Interní údaje Centra sociálních služeb Kojetín; vlastní zpracování

7.8 Zhodnocení roku 2008 dle výkazu zisku a ztráty

U výkazu zisku a ztráty roku 2008 vidíme, že v nákladech organizace přečerpala rozpočtované náklady o 130 000 Kč. Přečerpala nejvíce v účtech Spotřeba materiálu, Ostatní služby, Mzdové náklady a Zákonné sociální pojištění. Myslím si, že tyto náklady jsou nezbytnou součástí transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci. Muselo být nakoupeno vybavení – s tím je spojen účet Spotřeba materiálu. Byly prováděny různé školicí služby, rekvalifikační kurzy a s tím je spojeno zvýšení účtu Ostatní služby. Do organizace přibyli noví pracovníci, a proto se skutečné čerpání účtu Mzdové náklady také zvýšilo.

Ve výnosech vidíme, že organizace dokázala získat finanční prostředky na to, co v nákladech překročila. U účtu Provozní dotace plánovala organizace nižší částku, ale získala více finančních prostředků od úřadu práce a od zřizovatele. Od ministerstva dostala organizace prostřednictvím krajského úřadu částku, kterou plánovala. Organizace plánovala, že celkové výnosy budou činit 3 713 000 Kč, ale ve skutečnosti se částka zvýšila o cca 143 000 Kč. Tím se nám vyrovnává poměr mezi náklady a výnosy a hospodářský výsledek nám činí něco kolem 10 000 Kč.

Pokud přihlédneme na to, že v tomto roce došlo k transformaci, pak můžeme říci, že nově vzniklá organizace dokázala hospodařit opravdu na výbornou.

8 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ

Podkladem pro provedení analýzy hospodaření organizace ve sledovaném období 2006 - 2008, byly transformované hodnoty jednotlivých účtů výkazu zisku a ztráty. Základem analýzy je porovnání změn jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty v časových řadách, a to jak změn v absolutních hodnotách tak i procentuální změny.

V bakalářské práci jsou zdrojem informací vytvořené výkazy zisku a ztráty.

8.1 Zhodnocení nákladových položek výkazů zisku a ztráty

Následující dvě tabulky nám ukazují skutečnost, jak se náklady v jednotlivých letech vyvíjely.

Tab. 11. Procentuální rozbor položek nákladů

Číslo účtu	Název účtu	2006		2007		2008	
501	spotřeba materiálu	50 853,50	1,92%	62 000,00	2,32%	161 237,44	4,19%
502	spotřeba energie	190 420,30	7,17%	240 000,00	8,97%	158 800,00	4,13%
511	opravy a udržování	269 641,00	10,16%	65 000,00	2,43%	77 585,30	2,02%
512	cestovné	4 677,00	0,18%	6 426,00	0,24%	3 566,00	0,09%
513	náklady na reprezentaci	1 625,50	0,06%	5 029,00	0,19%	8 345,50	0,22%
518	ostatní služby	223 576,70	8,42%	220 000,00	8,22%	278 095,12	7,23%
521	mzdové náklady	1 363 685,00	51,38%	1 520 000,00	56,82%	2 141 005,00	55,67%
524	zákonné sociální pojištění	547 489,00	20,63%	545 000,00	20,37%	750 779,00	19,52%
525	ostatní sociální pojištění	0,00	0,00%	0,00	0,00%	8 285,00	0,22%
527	zákonné sociální náklady	0,00	0,00%	2 500,00	0,09%	42 783,00	1,11%
528	ostatní sociální náklady	0,00	0,00%	0,00	0,00%	14 442,00	0,38%
549	jiné ostatní náklady	2 400,00	0,09%	9 321,00	0,35%	33 261,04	0,86%
551	odpisy DHM a DNHM	0,00	0,00%	0,00	0,00%	167 648,00	4,36%
	náklady celkem	2 654 368,00	100,00%	2 675 276,00	100,00%	3 845 832,40	100,00%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; vlastní zpracování

Tab. 12. Vývojové trendy položek nákladů

Číslo účtu	Název účtu	2006		2007		2008	
501	spotřeba materiálu	50 853,50	62 000,00	21,92%	161 237,44	160,06%	
502	spotřeba energie	190 420,30	240 000,00	26,04%	158 800,00	- 33,83%	
511	opravy a udržování	269 641,00	65 000,00	- 75,89%	77 585,30	19,36%	
512	cestovné	4 677,00	6 426,00	37,40%	3 566,00	- 44,51%	
513	náklady na reprezentaci	1 625,50	5 029,00	209,38%	8 345,50	65,95%	
518	ostatní služby	223 576,70	220 000,00	- 1,60%	278 095,12	26,41%	
521	mzdové náklady	1 363 685,00	1 520 000,00	11,46%	2 141 005,00	40,86%	
524	zákonné sociální pojištění	547 489,00	545 000,00	- 0,45%	750 779,00	37,76%	
525	ostatní sociální pojištění	0,00	0,00	0,00%	8 285,00	100,00%	
527	zákonné sociální náklady	0,00	2 500,00	100,00%	42 783,00	1 611,32%	
528	ostatní sociální náklady	0,00	0,00	0,00%	14 442,00	100,00%	
549	jiné ostatní náklady	2 400,00	9 321,00	288,38%	33 261,04	256,84%	
551	odpisy DHM a DNHM	0,00	0,00	0,00%	167 648,00	100,00%	
	náklady celkem	2 654 368,00	2 675 276,00	0,79%	3 845 832,40	43,75%	

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; vlastní zpracování

8.1.1 Zhodnocení

Náklady jsou neodmyslitelnou součástí výkazu zisku a ztráty a každá organizace s náklady v průběhu roku počítá. V nákladech se objevují položky jako Spotřeba materiálu, Ostatní služby, Mzdové náklady, atd.

V tabulce č. 11 jsem provedla procentuální zastoupení jednotlivých položek nákladových účtů v celkových nákladech za sledované období 2006 – 2008. Ze zpracované tabulky jednoznačně vyplývá, že největší zastoupení v celkových nákladech mají tzv. Osobní náklady (mzdy + zákonné odvody). V jednotlivých letech dosahují hodnot cca 70% - 78% celkových nákladů a to jak z pohledu přetransformovaných nákladů organizační složky v letech 2006 a 2007, tak i u příspěvkové organizace v roce 2008.

Další významnou položkou nákladové části výkazu jsou položky „Spotřeby“ (materiál a energie) a položka Ostatní služby. Jsou to ve své podstatě nejvíce používané účty ať z pohledu organizační složky města, či příspěvkové organizace.

V roce 2008 se ve výkazu zisku a ztráty příspěvkové organizace poprvé objevuje položka Odpisy DHM, DNHM. Tyto náklady organizační složka netvoří.

V tabulce č.12 jsem zachytila srovnání dosažené výše položek nákladů výkazu zisku a ztráty v časové ose sledovaných období 2006 - 2008. Jak je patrné z dosažených výsledků, zřízení příspěvkové organizace souvisí se značným nárůstem (44%) celkové výše nákladů. Tato skutečnost souvisí zejména se zřízením nových pracovních míst (položky Osobních nákladů), budováním kanceláří (položky Spotřeby materiálu a Ostatních služeb) a v nepolehčí řadě ze zákona nově zřízenými položkami nákladů (Zákonné sociální náklady a Odpisy DHM a DNHM).

Na druhou stranu lze pozitivně hodnotit prokázané úspory na položkách Spotřeby energií a Cestovné.

8.2 Zhodnocení výnosových položek výkazu zisku a ztráty

Následující dvě tabulky nám ukazují skutečnost, jak se výnosy v jednotlivých letech vyvíjely.

Tab. 13. Procentuální rozbor položek výnosů

Číslo účtu	Název účtu	2006		2007		2008	
602	tržby z prodeje služeb	239 518,00	8,90%	331 936,00	12,12%	452 887,00	11,74%
644	úroky	0,00	0,00%	0,00	0,00%	2 438,96	0,06%
648	zúčtování fondů	0,00	0,00%	0,00	0,00%	48 282,40	1,25%
649	jiné ostatní výnosy	8 009,00	0,30%	15 649,00	0,57%	0,00	0,00%
691	provozní dotace	2 442 500,00	90,80%	2 390 370,00	87,30%	3 353 096,00	86,94%
	výnosy celkem	2 690 027,00	100,00%	2 737 955,00	100,00%	3 856 704,36	100,00%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; vlastní zpracování

Tab. 14. Vývojové trendy položek výnosů

Číslo účtu	Název účtu	2006		2007		2008	
602	tržby z prodeje služeb	239 518,00	331 936,00	38,58%	452 887,00	36,44%	
644	úroky	0,00	0,00	0,00%	2 438,96	100,00%	
648	zúčtování fondů	0,00	0,00	0,00%	48 282,40	100,00%	
649	jiné ostatní výnosy	8 009,00	15 649,00	95,39%	0,00	-100,00%	
691	provozní dotace	2 442 500,00	2 390 370,00	- 2,13%	3 353 096,00	40,28%	
	výnosy celkem	2 690 027,00	2 737 955,00	1,78%	3 856 704,36	40,86%	

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; vlastní zpracování

8.2.1 Zhodnocení

Výnosy jsou, stejně jako náklady, neodmyslitelnou součástí výkazu zisku a ztráty. Do výnosů patří účty jako Tržby z prodeje služeb, Provozní dotace, atd.

Z tabulky č. 13 vidíme jak jsou procentuální výše jednotlivých účetních položek v jednotlivých letech. Jelikož se jedná o neziskovou organizaci jsou hlavní položkou výnosů Provozní dotace. Tento účet tvoří ve všech třech letech více jak 80% celkových výnosů.

Další významnou účetní položkou jsou tzv. Tržby za služby. Tržby za služby tvoří v průměru asi 11% z celkových výnosů.

Tabulka č. 14 nám ukazuje, jak se vyvíjely jednotlivé účetní položky výnosů v průběhu posledních tří let.

Ve vývojovém trendu je nedůležitější položkou účet Provozní dotace, kde vidíme, že se získaná částka v roce 2007 asi o 2% snížila, ale naopak v roce 2008 zaznamenáváme její obrovský nárůst. Provozní dotace narůstá o 40%, než tomu bylo v roce 2007.

I účet Tržby z prodeje služeb zaznamenává postupný nárůst. Je to především způsobeno kvalitnějším poskytováním sociálních služeb a rozšířením nabídky těchto služeb. Poskytování sociálních služeb se dostává do vědomí občanů a lidé v důsledku toho začínají více využívat sociální služby. Zvýšení účtu Tržby za služby v roce 2008 je především způsobeno celoroční obsazeností krizové ubytovací jednotky. Krizová ubytovací jednotka nepatří mezi službu, která je poskytována bezplatně, ale organizace za tuto službu vybírá poplatek.

Nově zavedené čerpání účtu Zúčtování fondů a Úroků v roce 2008 nám ukazuje skutečnost, že transformací organizační složky města vzniká příspěvková organizace, která využívá všech možností financování své činnosti, v neposlední řadě hospodaření s fondy a zřizuje vlastní bankovní účet z něhož vyplývají uváděné úroky. Organizační složka tuto možnost nikdy neměla.

8.3 Zhodnocení vybraných nákladových položek

8.3.1 Účet 521 – mzdové náklady

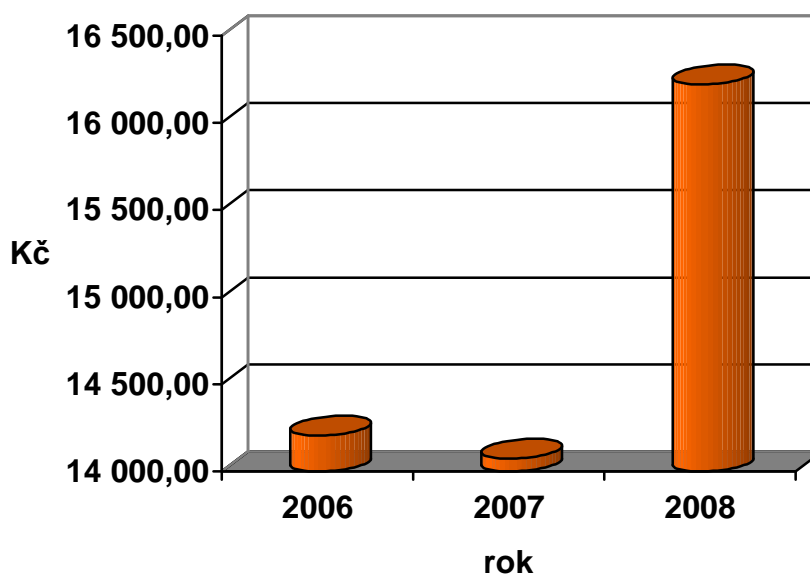
Ze Mzdových nákladů a počtu zaměstnanců jsme schopni vypočítat průměrnou roční a měsíční mzdu na jednoho zaměstnance. Průměrná roční mzda je uvedena v řádku 4 (mzdové náklady vydělíme počtem zaměstnanců příslušného roku) a průměrná měsíční mzda je uveden v řádku 5.

Tab. 15. Vývojový trend Mzdových nákladů, počtu zaměstnanců a průměrné roční a měsíční mzdy

	2006	2007		2008	
Mzdové náklady	1 363 685,00	1 520 000,00	11,46%	2 141 005,00	40,86%
Počet zaměstnanců	8	9	12,50%	11	22,22%
Průměrná roční mzda zaměstnance	170 460,63	168 888,89	- 0,92%	194 636,82	15,26%
Průměrná měsíční mzda zaměstnance	14 205,05	14 074,07	- 0,92%	16 219,73	15,26%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Graf 5. Průměrný měsíční plat zaměstnance

Zdroj: Tabulka č. 15; vlastní zpracování

8.3.2 Průměrné náklady na jednoho pracovníka

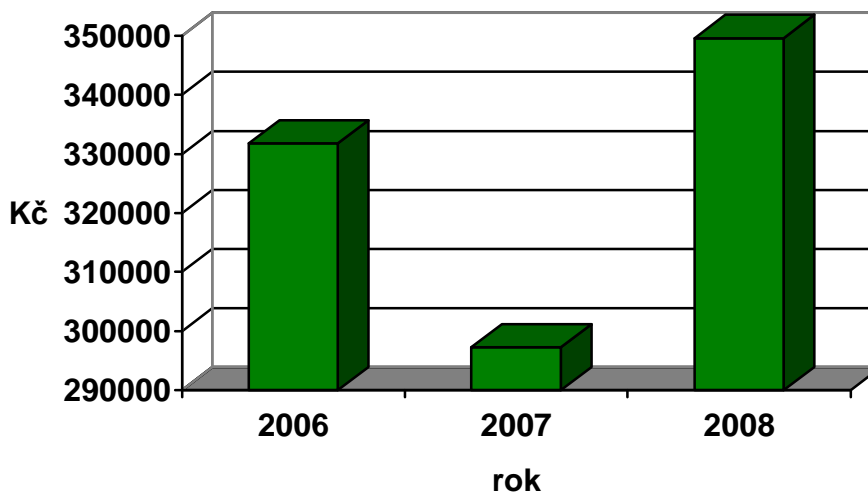
V následující tabulce jsou vypočítány průměrné náklady na jednoho pracovníka. Tyto průměrné náklady na jednoho pracovníka vypočítáme, pokud celkové náklady příslušného roku vydělíme počtem pracovníků tohoto roku.

Tab. 16. Vývojový trend celkových nákladů, počtu zaměstnanců a průměrných nákladů na jednoho zaměstnance

	2006	2007		2008	
Celkové náklady	2 654 368,00	2 675 276,00	0,79%	3 845 832,40	43,75%
Počet zaměstnanců	8	9	12,50%	11	22,22%
Průměrné náklady na jednoho zaměstnance	331 796,00	297 252,89	- 10,41%	349 621,13	17,62%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10, [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Graf 6. Průměrné náklady na jednoho zaměstnance

Zdroj: Tabulka č. 16; vlastní zpracování

8.3.3 Zhodnocení

Mzdové náklady jsou nedílnou součástí nákladů všech organizací, ať už organizací ziskových či neziskových. V našem případě se jedná o mzdové náklady vyplácené zaměstnancům organizační složky města a nově vzniklé příspěvkové organizace

Z tabulky č. 15 vidíme, že průměrná měsíční mzda na jednoho zaměstnance v roce 2006 činila něco málo kolem 14 000 Kč. V roce 2007 se průměrná měsíční mzda na jednoho zaměstnance snížila o necelé 1%, oproti roku 2006, naproti tomu v roce 2008 narůstá průměrná měsíční mzda o 15%.

Dále z tabulky č. 15 vidíme, jak se účetní položka Mzdové náklady v průběhu 3 let měnila. Zaznamenáváme zde postupný nárůst Mzdových nákladů. V roce 2008 zaznamenáváme nárůst Mzdových nákladů o více jak 40%. Tento nárůst je způsoben právě transformací organizační složky města na příspěvkovou organizace. V roce 2008 uvolnila příspěvková organizace mnohem více finančních prostředků na tyto náklady. V příspěvkové organizaci musela být vyhrazena 2 pracovní místa pro ředitele a ekonoma. Zde vidíme, že se organizace stává samostatnou účetní jednotkou s právní subjektivitou.

S transformací souvisí i zvýšení průměrné mzdy na jednoho zaměstnance. V roce 2008 vzrostla průměrná měsíční mzda na jednoho zaměstnance o více jak 15%. V roce 2008 činil průměrný měsíční plat zaměstnance cca 16 220 Kč.

Tabulka č. 16 nám ukazuje, jaké jsou průměrné náklady příslušného roku na jednoho zaměstnance. Vidíme, že průměrné náklady se v průběhu tří let stále měnily. Nejvyšší hodnoty, tedy asi 350 000 Kč, činily průměrné náklady na jednoho zaměstnance v roce 2008.

8.4 Zhodnocení vybraných výnosových položek

8.4.1 Účet 691 – Provozní dotace

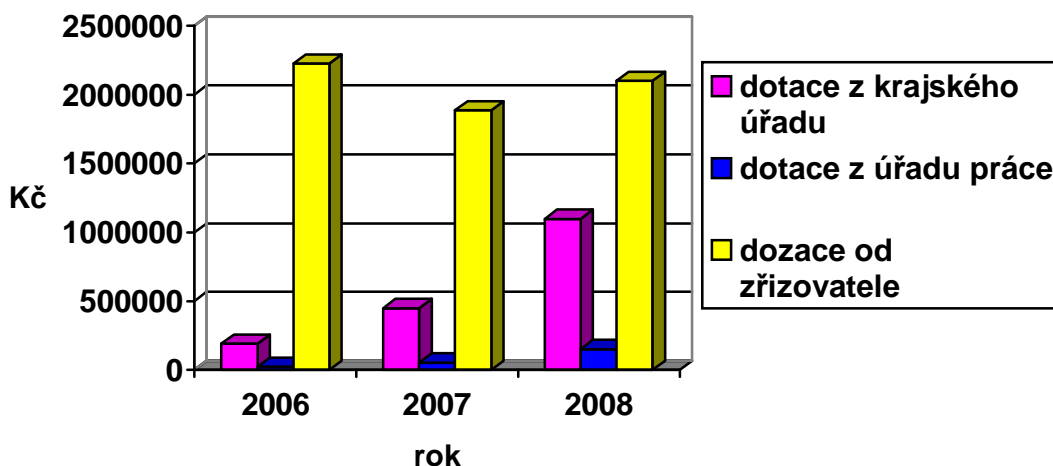
V následujících tabulkách je druhově vyhodnocen účet Provozní dotace, účet číslo 691. V tabulce č. 17 jsou vypsané jednotlivé dotace jednotlivých let, které organizace dostala během roku. Nejvýznamnějšími dotacemi, které organizace dostává, jsou dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky prostřednictvím krajského úřadu, dotace z úřadu práce na nově zřízená pracovní místa a v neposlední řadě také dotace od zřizovatele.

Tab. 17. Vývojový trend Provozních dotací

	2006	2007		2008	
Dotace z krajského úřadu	192 430,00	450 000,00	133,85%	1 100 000,00	144,44%
Dotace z úřadu práce	24 300,00	53 521,00	120,25%	153 096,00	186,05%
Dotace od zřizovatele	2 225 770,00	1 886 849,00	- 15,23%	2 100 000,00	11,30%
Dotace celkem	2 442 500,00	2 390 370,00	- 2,13%	3 353 096,00	40,28%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; vlastní zpracování

Graf 7. Objem Provozních dotací v jednotlivých letech

Zdroj: Tabulka č. 17; vlastní zpracování

8.4.2 Průměrné výnosy na jednoho pracovníka

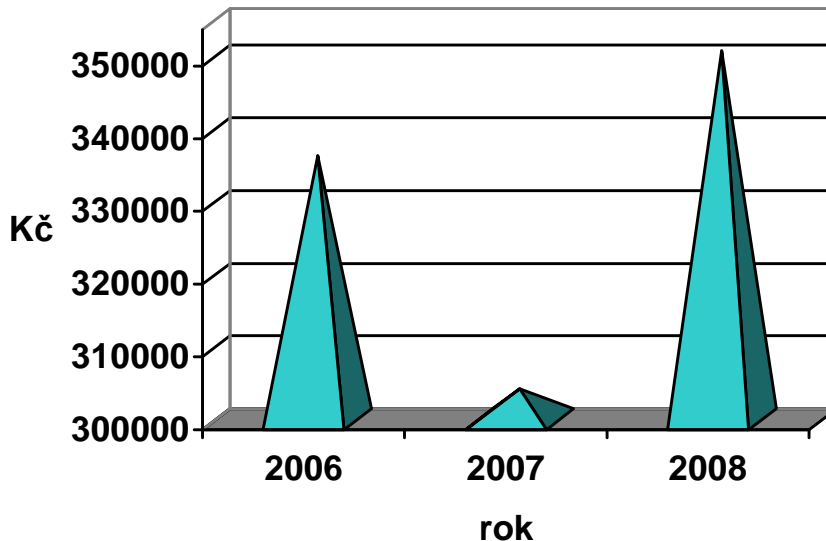
V následující tabulce jsou vypočítány průměrné výnosy na jednoho pracovníka. Tyto průměrné výnosy na jednoho pracovníka vypočítáme, pokud celkové výnosy příslušného roku vydělíme počtem pracovníků tohoto roku.

Tab. 18. Vývojový trend celkových výnosů, počtu zaměstnanců a průměrných výnosů na jednoho zaměstnance

	2006	2007		2008	
Celkové výnosy	2 690 027,00	2 737 955,00	1,78%	3 856 704,36	40,86%
Počet zaměstnanců	8	9	12,50%	11	22,22%
Průměrné výnosy na jednoho zaměstnance	336 253,38	304 217,22	- 9,53%	350 609,49	15,25%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; [18], [19], [20]; vlastní zpracování

Graf 8. Průměrné výnosy na jednoho zaměstnance

Zdroj: Tabulka č. 18

8.4.3 Zhodnocení

Provozní dotace jsou nejvýznamnější složkou příjmů neziskových organizací, ať už organizačních složek města nebo příspěvkových organizací. V našem případě dostávala organizace dotace z MPSV ČR prostřednictvím krajského úřadu, z úřadu práce a v neposlední řadě i od zřizovatele.

Z předložené tabulky jednoznačně vyplývá, že největší položkou účtu Provozní dotace jsou dotace od zřizovatele, v našem případě města. Druhou v pořadí jsou dotace od MPSV ČR prostřednictvím krajského úřadu.

Pro moje hodnocení bylo zajímavé sledovat jejich časový vývoj. Zatímco položka dotací od zřizovatele ve sledovaném období stagnuje, položka dotací od MPSV ČR úměrně narůstá. Z těchto poznatků můžeme odvodit tuto skutečnost. I když zřízením příspěvkové organizace úměrně vzrostly celkové náklady, jejich zvýšení bylo převážně financováno dotací MPSV ČR a ne dotací od zřizovatele, což je pro vyslovení závěru a splnění hlavního cíle mé bakalářské práce velmi podstatné.

Ještě bych se zastavila u položky dotace z úřadu práce. Největší objem této dotace je vykazován opět v roce 2008. To souvisí s iniciativou nové organizace, která využila možnosti financování části účtu Osobních nákladů nově vzniklých pracovních míst touto formou.

Pokud porovnáваме celkové dotace, pak vidíme, že v roce 2008 dokázala organizace získat o neuvěřitelných 40% více, s porovnáním roku 2007. Z tohoto porovnání vidíme, že transformace byla správným krokem.

V tabulce č 18 jsou vypočítány průměrné výnosy na jednoho zaměstnance. Vidíme, že organizace dosáhla největších průměrných výnosů v roce 2008, teda v prvním roce fungování příspěvkové organizace. Nejvyšší průměrné výnosy na jednoho zaměstnance zaznamenáváme v roce 2008 a jedná se o částku 350 000 Kč.

8.5 Zhodnocení dosažených hospodářských výsledků

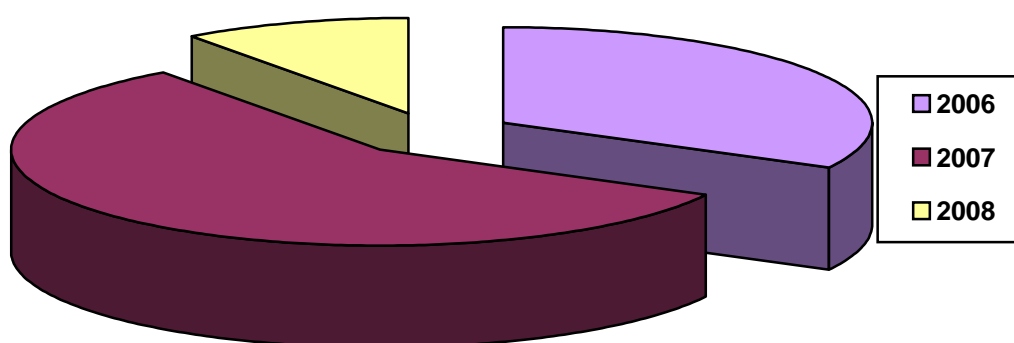
Hospodářský výsledek vzniká porovnáním výnosů a nákladů dosažených během jednoho kalendářního roku. Zisk tedy získáme odečtením celkových výnosů od celkových nákladů. Pokud je tento výsledek kladný, pak hovoříme o zlepšeném výsledku hospodaření, když je naopak tento výsledek záporný, pak se jedná o ztrátu.

Tab. 19. Vývojový trend hospodářských výsledků

	2006	2007		2008	
HV	35 659,00	62 679,00	75,77%	10 871,96	-82,65%

Zdroj: Tabulka č. 7, 9, 10; vlastní zpracování

Graf 9. Hospodářské výsledky jednotlivých let

Zdroj: Tabulka č. 19; vlastní zpracování

8.5.1 Zhodnocení

Hospodaření organizace odráží právě hospodářský výsledek. Hospodářský výsledek příspěvkové organizace a organizační složky města se sestavuje jako vyrovnaný, což znamená, že plánované náklady se rovnají plánovaným výnosům. Dosahovaná skutečnost se jim v tomto směru snaží co nejvíce přiblížit. Z dosažených výsledků je zřejmé, že jak organizační složka města, tak příspěvková organizace dosáhly ve sledovaných obdobích kladného hospodářského výsledku. Na první pohled je to jistě pozitivní zjištění. Jen při hlubší analýze lze totiž zjistit, zda úspora plánovaných nákladů či překročení plánovaných výnosů nebyly ve svém důsledku dosaženy na úkor kvality poskytovaných služeb.

Z těchto důvodů se mi jeví jako neoptimálnější a nejefektivnější hospodářský výsledek roku 2008, tedy rok po transformaci organizační složky na příspěvkovou organizaci. Vidíme, že organizace dokázala hospodařit tak že i skutečný rozpočet je téměř vyrovnaný.

9 DOPORUČENÍ

V této kapitole bakalářské práce se zaměřím na doporučení pro organizaci Centrum sociálních služeb Kojetín. Doporučení by mělo vést ke zlepšení současného stavu v organizaci, a tím i k posílení této organizace.

Již jednou jsem se v bakalářské práci zmiňovala o doplňkové činnosti. Centrum sociálních služeb má ve zřizovací listině uvedeno, že doplňkovou činnost musí schválit zřizovatel a musí být provozována po splnění úkolů v rámci hlavní činnosti. Zřizovatel ve zřizovací listině stanovuje podmínky provozování doplňkové činnosti, přestože stanovení podmínek pro doplňkovou činnost není povinnou náležitostí zřizovací listiny. Pro doplňkovou činnost Centra sociálních služeb smí být využity pouze volné zdroje organizace (technické vybavení).

Ve zřizovací listině je jako předmět doplňkové činnosti uveden pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor.

Organizace by tedy mohla pronajímat svou Víceúčelovou klubovnu, kde by se mohly pořádat školící kurzy, semináře, atd. Ve zmiňované klubovně je i technické vybavení – je zde data-projektor, promítací plátno, stolní počítače, plazmová televize a jiné. Toto vybavení by mohlo sloužit při prezentacích, školeních, seminářích a podobně.

Na DPS 6. května je nevyužívaná místnost, kterou bych navrhovala k pronájmu kadeřnici. Jednou za 2 týdny by tuto místnost mohla navštěvovala kadeřnice a senioři by zde mohly využívat poskytované služby a nemusely by docházet do kadeřnických salonu. Nebo by tato místnost mohla sloužit pro praktického lékaře, který by DPS navštěvoval jednou týdně a senioři by nemuseli docházet do ordinace tohoto lékaře. Je zde i bezbariérový přístup, takže by nikdo nebyl znevýhodněn.

Dále by organizace mohla prát a žehlit prádlo pro některé instituce. Mezi základní služby, které organizace poskytuje je i pomoc při zajištění chodu domácnosti. Do této služby spadá praní a žehlení osobního prádla. Domnívám se, že kdyby si organizace pořídila novou, výkonnou pračku, pak by mohla prát i pro ostatní instituce ve městě. Po průzkumu kde perou organizace jako Mateřská škola Kojetín, či Školní jídelna, jsem zjistila, že tyto instituce si nechávají prát prádlo v prádelně v Kroměříži. Myslím si, že toto řešení by bylo výhodné pro obě instituce. Školní jídelna, či Mateřská škola

by nemusely odvážet prádlo do Kroměříže (12 km) a ušetřit za pohonné hmoty a pro Centrum sociálních služeb by to byla určitě dobrá finanční podpora.

ZÁVĚR

Na hodnocení ekonomické situace organizace lze nahlížet z různých pohledů. Týká se řady oblastí, z nichž každá může být hodnocena svými vlastními metodami, modely a kritérii. Záleží proto na volbě těchto hodnotících kritérií a jejich vhodnosti pro dané potřeby. Na celkovou ekonomickou situaci organizace má vliv mnoho faktorů. Důležité je samozřejmě rozhodování a činnost uvnitř organizace, ovšem podstatný vliv na situaci organizace má také jeho okolí.

Pro hodnocení ekonomické situace organizace má zásadní význam finanční analýza, posuzuje finanční zdraví organizace například pomocí poměrových ukazatelů, rozdílových ukazatelů, pravidel financování nebo různých indexů. Tato však není jediným kritériem výkonnosti organizace, protože všechny důležité informace není možné nalézt v účetních výkazech. Zisk jako měřítko hodnocení výkonnosti organizace ustupuje do pozadí, začíná být kladen důraz na to, jakým způsobem je organizace chápána svými uživateli a okolím.

Cílem bakalářské práce Transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci bylo analyzovat celkové hospodaření v letech 2006 – 2008 a posoudit, zda transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci byl pro město krok správným směrem. Jako subjekt analýzy jsem použila organizaci Pečovatelská služba, organizační složka města Kojetína (název před transformací) a Centrum sociálních služeb Kojetín, příspěvková organizace (název po transformaci).

V první části bakalářské práce jsem shrnula teoretické poznatky týkající-se výše uvedeného tématu. Jednalo se o kapitoly jako sociální služby, charakteristika organizační složky, charakteristika příspěvkové organizace, zabývala jsem se pojmem transformace a v neposlední řadě také finanční analýzou.

Hlavním cílem praktické části bakalářské práce bylo prokázat, že transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci bylo opravdu ze strany města správné rozhodnutí. Posuzovala jsem získaná data před a po transformaci a zhodnotila hospodaření organizace.

Teoretická východiska posloužila pro vlastní aplikační část bakalářské práce. Zde jsem nejdříve charakterizovala nově vzniklou příspěvkovou organizaci. Dále jsem převedla účetnictví organizační složky města do podoby srovnatelných údajů s příspěvkovou

organizací a získaná data upravila do přehledných tabulek. Z vytvořených transformačních tabulek jsem sestavila výkazy zisku a ztráty a z těchto výkazů jsem provedla analýzu hospodaření. Ve zmiňované kapitole Analýza hospodaření jsem se zaměřila na procentuální rozbor položek nákladů a výnosů jednotlivých let, na vývojové trendy položek nákladů a výnosů jednotlivých let. Dále jsem se zabývala vývojovými trendy mzdových nákladů, příspěvků na provoz a hospodářskými výsledky.

Na základě získaných výsledků a jejich zhodnocení jsem navrhla organizaci pár doporučení, které by, dle mého mínění, mohly přispět k dalšímu dynamickému rozvoji nově vzniklé příspěvkové organizace.

Dosažené výsledky analýzy hospodaření jednoznačně dokazují, že provedená transformace organizační složky města na příspěvkovou organizaci byla správným řešením.

RESUMÉ

Die Studenten müssen in dem vierten Studienjahr das Praktikum absolvieren. Das Praktikum dauert 14 Wochen. Wir haben den Platz des Praktikums selber ausgewählt. Mein Bereich ist öffentliche Verwaltung, also das Ziel meines Praktikums war klar. Ich habe das Praktikum in der öffentlichen Verwaltung absolviert – auf dem Zentrum der sozialen Dienstleistungen Kojetín, die Beitragsorganisation. Auf dem Zentrum der sozialen Dienstleistungen habe ich auch das Praktikum in dem zweiten Studienjahr absolviert. Ich war hier sehr zufrieden, also ich habe hier auch das andere Praktikum absolviert.

In dem Zentrum der sozialen Dienstleistungen habe ich die Gesetze, die Verordnung, die Ankündigung gelesen. Während des Praktikums habe ich oft mit dem Computer gearbeitet. Ich habe verschiedene Softwareprogramme benutzt. Ich habe die Einladungskarte, die Diplome, der Moralkodex erzeugt.

Der Ausgang von dem Praktikum ist die Bachelorarbeit. Das Thema meiner Bachelorarbeit ist: Die Transformation der Organisationseinheit der Stadt an die Beitragsorganisation.

Das primäre Ziel der Bachelorarbeit ist die Wirklichkeit zu zeigen, dass die Transformation für die Stadt Kojetín die gute Entscheidung war. Das sekundäre Ziel ist die Wirklichkeit zu zeigen, dass die sozialen Dienste für die Leute sehr wichtig waren und sind.

Das Zentrum der sozialen Dienstleistungen, die Beitragsorganisation funktioniert von 1. 1. 2008. Die vorigen Jahre war die Organisation die Organisationseinheit der Stadt und hat sich der Betreuungsdienst Kojetín genannt.

Die Bachelorarbeit beschreibt wie hat sich die Organisation geändert, was nach der ökonomische und administrative Seite wichtig war. Die Bachelorarbeit vergleicht die Wirtschaft der Organisation vor und nach der Transformation.

In der Theorie habe ich die Bedingungen, wie die Soziale Dienst, die Charakteristik der Organisationseinheit, die Charakteristik der Beitragsorganisation, die Transformation, die Finanzanalysen beschrieben.

In praktischen Teil habe ich die Finanzanalysen gemacht. Ich habe der Organisation ein Paar Empfehlungen geschrieben.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GOLDMANN, R. *Vybrané kapitoly ze sociálních disciplín*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 1999. 131 s. ISBN 80-244-1454-6.
- [2] Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů.
- [3] *Wikipedia: Obec s rozšířenou působností* [online]. [cit. 2009-11-5]. Dostupný z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec_s_roz%C5%A1%C3%AD%C5%99enou_p%C5%AFsobnost%C3%AD>.
- [4] *Wikipedia : Přenesená působnost* [online]. [cit. 2009-11-5]. Dostupný z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Krajsk%C3%BD_%C3%BA%C5%99ad>.
- [5] *Slovník cizích slov : Depistáž* [online]. [cit. 2009-11-10]. Dostupný z WWW: <<http://slovník-cizich-slov.uzdroje.com/?s=depistaz>>.
- [6] NOVÁKOVÁ, Š. *Účetnictví organizačních složek státu a obcí*. Praha : Vysoká škola ekonomická, 2002. 100 s. ISBN 80-245-0296-8.
- [7] OTRUSINOVÁ, M. *Hospodaření nepodnikatelských organizací*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2009. 132 s. ISBN 978-80-7318-789-7.
- [8] PODHORSKÝ, J., SVOBODOVÁ, J. *Praktický průvodce vnitřními směrnici pro organizační složku města, územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a ostatní nevýdělečné organizace*. Olomouc : ANAG, 2002. 191 s. ISBN 80-7263-132-2.
- [9] JURAJDOVÁ, H., ŠELEŠOVSKÝ, J. *Účetnictví, daně, audit a financování územních samosprávných celků a organizací neziskového sektoru*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004. 132 s. ISBN 80-210-3583-8.
- [10] MACKOVČIAKOVÁ, A., POKŮPKOVÁ, D., MORÁVEK, Z. *Příspěvkové organizace*. Praha : ASPI. 2006. 292 s. ISBN 80-7357-191-9.
- [11] *Wikipedia : Doplnková činnost* [online]. [cit. 2009-11-13]. Dostupný z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Dopl%C5%88kov%C3%A1_R5inoC3t>.

- [12] MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K., TÉGL, P. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územních samosprávných celků*. Olomouc :ANAG, 2009. 151 s. ISBN 978-80-7263-546-7.
- [13] VRÁNOVÁ, Š. *Finanční analýza*. Zlín : Obchodní akademie T. Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín, 2008. 56 s. CZ.04.1.03/3.3.13.2/0024.
- [14] VALACH, J. a kol. *Finanční analýza podniku*. Praha : EKOPRESS, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.
- [15] GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997. 197 s. ISBN 80-7079-257-4.
- [16] LABOŇ, D. *Metody hodnocení výkonnosti podniku*. Diplomová práce. Zlín, 2006. Kapitola 2.5, Nová hodnotová kritéria, s. 38-50.
- [17] *Centrum sociálních služeb Kojetín* [online]. [cit. 2009-25-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.kojetin.cz/css/index.php?page=poslani>>.
- [18] *Centrum sociálních služeb Kojetín : Výroční zpráva 2008* [online]. [cit. 2009-11-1]. Dostupný z WWW: <<http://www.kojetin.cz/css/doc/zprava2008.pdf>>.
- [19] *Centrum sociálních služeb Kojetín : Výroční zpráva 2006* [online]. [cit. 2009-11-1]. Dostupný z WWW: <http://kojetin.cz/css/doc/vyrocní_zprava_2006.pdf>.
- [20] *Centrum sociálních služeb Kojetín : Výroční zpráva 2007* [online]. [cit. 2009-11-1]. Dostupný z WWW: <http://www.kojetin.cz/css/doc/vyrocní_zprava_2007.pdf>.
- [21] *Centrum pro regionální rozvoj České republiky : Společný regionální operační program* [online]. [cit. 2009-11-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.crr.cz/index.php?lssel=76>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DPS	Dům s pečovatelskou službou
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HV	Hospodářský výsledek
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSS	Organizační složka státu
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
EVA	Economic Value Added = Ekonomická přidaná hodnota
RONA	Return on Net Assets = Rentabilita čistých aktiv
CROGA	Cash Return on Gross Assets = Rentability hrubých aktiv
CFROI	Cash Flow Return on Investment = Rentabilita investic z peněžních toků
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
SROP	Společný regionální operační program
EU	Evropská unie

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Logo CSS Kojetín.....	36
Obr. 2. Domy s pečovatelskou službou CSS Kojetín	36
Obr. 3. Organizační struktura Centra sociálních služeb Kojetín	38

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Vývoj personálního zajištění	39
Graf 2. Průměrný počet klientů.....	40
Graf 3. Návštěvnost internetových koutků	42
Graf 4. Počet převozů	44
Graf 5. Průměrný měsíční plat zaměstnance	61
Graf 6. Průměrné náklady na jednoho zaměstnance.....	62
Graf 7. Objem Provozních dotací v jednotlivých letech.....	64
Graf 8. Průměrné výnosy na jednoho zaměstnance	65
Graf 9. Hospodářské výsledky jednotlivých let.....	67

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Vývoj personálního zajištění	39
Tab. 2. Vývoj počtu klientů	40
Tab. 3. Průměrný počet klientů.....	40
Tab. 4. Návštěvnost internetových koutků	42
Tab. 5. Počet převozů	43
Tab. 6. Transformace údajů roku 2006.....	48
Tab. 7. Výkaz zisku a ztráty roku 2006	49
Tab. 8. Transformace údajů roku 2007.....	51
Tab. 9. Výkaz zisku a ztráty roku 2007	52
Tab. 10. Výkaz zisku a ztráty roku 2008	54
Tab. 11. Procentuální rozbor položek nákladů	56
Tab. 12. Vývojové trendy položek nákladů	57
Tab. 13. Procentuální rozbor položek výnosů	59
Tab. 14. Vývojové trendy položek výnosů.....	59
Tab. 15. Vývojový trend Mzdových nákladů, počtu zaměstnanců a průměrné roční a měsíční mzdy.....	61
Tab. 16. Vývojový trend celkových nákladů, počtu zaměstnanců a průměrných nákladů na jednoho zaměstnance	62
Tab. 17. Vývojový trend Provozních dotací.....	64
Tab. 18. Vývojový trend celkových výnosů, počtu zaměstnanců a průměrných výnosů na jednoho zaměstnance	65
Tab. 19. Vývojový trend hospodářských výsledků.....	67

SEZNAM PŘÍLOH

- P I   Ceník sociálních služeb Centra sociálních služeb Kojetín
- P II   Etický kodex pracovníka v sociálních službách Centra sociálních služeb Kojetín

PŘÍLOHA P I: SAZEBNÍK ÚHRAD ZA SOCIÁLNÍ SLUŽBU

Poskytované služby - základní činnosti	uživatelé s přísp. na péči	uživatelé bez přísp. na péči
pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu		
pomoc a podpora při podávání jídla a pití	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu		
pomoc při úkonech osobní hygieny(koupání-sprchování v domácnosti uživatele nebo v místnosti k tomu určené a vybavené)	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při základní péči o vlasy	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při použití WC	85 Kč/hod	60 Kč/hod
poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy		
dovoz nebo donáška jídla	20 Kč/úkon	15 Kč/úkon
pomoc při přípravě jídla a pití	85 Kč/hod	60 Kč/hod
příprava a podání jídla a pití	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při zajištění chodu domácnosti		
běžný úklid a údržba domácnosti	85 Kč/hod	60 Kč/hod
údržba domácích spotřebičů	85 Kč/hod	60 Kč/hod
pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti(např. sezónního úklidu, úklidu po malování, mytí oken)	85 Kč/hod	60 Kč/hod
donáška vody	85 Kč/hod	60 Kč/hod
topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení	85 Kč/hod	60 Kč/hod
běžné nákupy a pochůzky	85 Kč/hod	60 Kč/hod
praní a žehlení ložního prádla popř. jeho běžné opravy	30 Kč/kg	30 Kč/kg
praní a žehlení osobního prádla popř. jeho běžné opravy	30 Kč/kg	30 Kč/kg
zprostředkování kontaktu se společenským prostředím		
doprovázení dětí(školské zařízení, lékař...) a zpět	85 Kč/hod	60 Kč/hod
doprovázení dospělých(do institucí poskytujících veřejné služby, k lékaři...) a zpět	85 Kč/hod	60 Kč/hod
fakultativní činnosti		
převoz vozidlem CSS dle požadavků v k.ú. Kojetín a zpět	20 Kč/úkon	20 Kč/úkon
tísňové volání v DPS města Kojetína nepřetržitě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu	zdarma	zdarma
využívání výpočetní techniky umístěné v prostorách k tomu určených v jednotlivých DPS cílovými skupinami obyvatel	zdarma	zdarma
dohled v pracovní dobu(např. nad požitím léků, spočinutí po koupání apod.)	85 Kč/hod	85 Kč/hod
pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí	zdarma	zdarma
umístění v krizové ubytovací jednotce	100 Kč/den	100 Kč/den

PŘÍLOHA P II: ETICKÝ KODEX

pracovníků Centra sociálních služeb Kojetín, příspěvkové organizace

Základní ustanovení

- Účelem etického kodexu je stanovit základní pravidla chování všech pracovníků organizace a informovat veřejnost o chování, které je oprávněna očekávat.
- Základem pro etický kodex je Listina základních práv a svobod, Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů, Zákon o ochraně osobních údajů č.101/2000 Sb.ve znění pozdějších předpisů.
- Organizace zabezpečuje Pečovatelskou službu - § 40, zákona 108/2006 Sb.
- Sociální služba poskytovaná organizací umožňuje uživatelům - osobám bydlících v Kojetíně a jeho místních částí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení co nejdéle zůstat v přirozeném domácím prostředí a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný. Také v tomto duchu podporovat a pomáhat rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.
- Pracovníci organizace vykonávají své povolání ve prospěch jednotlivce a společnosti, v duchu úcty k člověku, k životu a zdraví. Svě profesní činnosti chápou jako službu. Jednají v souladu se zákony tohoto státu a závaznými předpisy, platnými pro výkon jejich povolání.

Etické zásady ve vztahu ke klientům

- Pomáháme lidem, kteří o naši pomoc požádají, a to bez ohledu na národnost, rasu, víru, věk, pohlaví, politické přesvědčení, ekonomickou situaci a společenské postavení.
- Podporujeme jejich soběstačnost nezávislost, respektujeme rozdíly a potřeby každého člověka vedoucí k zachování běžného způsobu života, a to s vědomím ochrany před sociálním vyloučením.
- Každý uživatel služeb je pro nás rovnocenným partnerem, který má právo na svobodnou volbu ohledně řešení své nepříznivé sociální situace. Respektujeme jeho osobní názor, jak chce žít a využívat k tomu nabízené sociální služby.

- Služby poskytujeme v náležitě kvalitě. Přistupujeme ke každému člověku jako k jedinečné lidské bytosti s pochopením, úctou, trpělivostí a reagujeme na jeho potřeby.
- Chováme se zdvořile a dodržujeme Zásady poskytování služby.
- Nevyžadujeme ani nepřijímáme dary a žádná zvýhodnění, která by mohla ovlivnit rozhodování o službě nebo narušit profesionální přístup k uživateli či žadateli, nebo by mohla být považována za odměnu za práci, která je naší povinností.

Etické zásady ve vztahu k organizaci a ke svým spolupracovníkům

- Pracovníci plní odpovědně své povinnosti vyplývající ze závazků k organizaci, za svou práci nesou plnou odpovědnost a snaží se o to, aby úroveň služeb byla, co možná nejvyšší.
- Pracovníci respektují a využívají pokynů svých nadřízených a ostatních odborných pracovníků a využívají znalosti a zkušenosti svých kolegů.
- Pokud si pracovník není jist, zda jde o činnost slučitelnou s výkonem práce v organizaci, projedná záležitost se svým nadřízeným. Pracovníci dávají vždy přednost své profesionální odpovědnosti před svými soukromými zájmy.
- Základem vztahů mezi pracovníky je vzájemně čestné, slušné a společensky korektní chování. Kritické připomínky vůči ostatním pracovníkům organizace jsou řešeny pouze na pracovišti a nikdy ne před uživatelem služeb či žadatelem o službu.
- Všichni pracovníci dbají na udržení a zvyšování prestiže svého povolání a organizace. I v mimopracovní době vystupují tak, aby nesnižovali důvěru v očích veřejnosti.
- Pracovníci jsou povinni se vzdělávat a udržovat svou kvalifikaci a způsobilost pro výkon své profese.

Závěr

Etický kodex je pro každého pracovníka závazný a jeho nedodržování by bylo posuzováno jako porušení pracovních povinností se všemi vyplývajícími důsledky. Etický kodex je zařazen do vnitřních směrnic organizace.

Na tvorbě etického kodexu se podílely všechny pracovnice Centra sociálních služeb Kojetín, byl vydán 2.1.2008 s účinností od téhož dne.

Platnost kodexu od 2.1.2008.